

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

**Manual operațional privind combaterea
incidentelor și crizelor alimentare
determinate de neconformități depistate la
carnea provenită de la vânatul sălbatic și
de la produsele derivate din aceasta**

Ediția I
2018

Prezentul manual operațional pune în aplicare prevederile Planului de Contingență al României, elaborat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, în ceea ce privește managementul crizelor privind produsele alimentare. Manualul își propune să fie un ghid privind cerințele legale de igienă ale cărnii de vânat sălbatic și a produselor derivate din acesta și asupra managementului incidentelor alimentare induse de confirmarea prezenței în carnea provenită de la vânatul sălbatic a unor agenți contaminanți de natură biologică, chimică sau fizică, pentru a nu pune în pericol siguranța alimentară.

Cuprins

Capitolul 1: Cadrul general de siguranță alimentară privind carnea și produsele provenite de la vânatul salbatic	5
Capitolul 2: Cadrul legal pentru controlul incidentelor alimentare depistate la carnea provenită de la vânatul sălbatic	8
Capitolul 3: Definiții	11
Capitolul 4: Crotaliera vânatului	12
Capitolul 5: Centrele de colectare a vânatului sălbatic	13
5.1: Îndatoririle vânătorilor privind inspectia organelor și carcaselor vanatului salbatic recoltat conform Reg. 854/2004	14
Capitolul 6: Producția primară și activitățile conexe în obținerea cărnii de vânat sălbatic	15
6.1.Dispoziții privind igiena	15
Capitolul 7: Manipularea vânatului sălbatic mare	16
Capitolul 8: Manipularea vânatului sălbatic mic	19
Capitolul 9: Categoriile de risc pentru carnea și produsele provenite de la vânatul sălbatic	19
Capitolul 10: Ghiduri de bună practică sanitară veterinară pentru obținerea vânatului sălbatic	21
Capitolul 11: Cerințe privind siguranța cărnii de vânat sălbatic și a produselor derivate de la aceasta	22
Capitolul 12: Marcajul de sănătate și identificare	23
Capitolul 13: Controalele oficiale	23
13.1. Îndatoririle medicului veterinar oficial din unitatea de manipulare/procesare a vânatului	24
13.1.1. Îndatoriri privind controlul.....	24
13.2.1: Măsurile în cazul identificării de vânat necorespunzător din punct de vedere al igienei alimentare.....	26
13.2.2.Decizii privind carnea de vânat sălbatic.....	26
Capitolul 14: Prelevarea de probe din carcasele de vânat sălbatic	27
Capitolul 15: Riscuri specifice la carnea proaspătă	29
15.1. Encefalopatiile spongiforme transmisibile	29
15.2. Trichineloză	29
15.3. Tuberculoză	29
15.4. Bruceloză	29
Capitolul 16: Trasabilitatea	30
Capitolul 17: Investigația epidemiologică	31
Capitolul 18: Planul general de gestionare a crizelor/incidentelor alimentare produse de punerea pe piață a cărnii de vânat sălbatic sau a unor produse provenite din acesta	32

18.1. Aspecte generale	32
18.2. Retragera produselor alimentare.....	33
18.3. Notificarea autorității competente	34
18.4. Rechemarea produselor alimentare.....	34
18.5. Informarea consumatorilor în cazul rechemării	35
18.6. Responsabilități la retragerea/rechemarea produselor provenite de la vânatul sălbatic	35
18.6.1 Medicii veterinari oficiali	35
18.6.2. Operatorul economic	35
18.7. Înregistrări/formulare utilizate.....	36
18.8. Măsuri de urgență privind retragerea cărnii de vânat sălbatic care își are originea în Comunitate sau este exportată/importată într-o/dintr-o țară terță	36
Capitolul 19: Neutralizarea cărnii de vânat sălbatic impropriu consumului uman	37
Anexe	41
Anexa nr. 1: Declarație vânat sălbatic mare.....	41
Anexa 2:.....	42
FIȘA DE INSPECȚIE PENTRU VÂNATUL SĂLBATIC ÎMPUȘCAT ÎN TIMPUL PARTIDELOR DE VÂNĂTOARE	42
Anexa 3: Model de certificat veterinar pentru vânat mare nejudicat; Model Reg. 636/2014....	43
Anexa nr. 4: Model de investigație epidemiologică în incidentele alimentare produse de consumul de vânat sălbatic	48
Anexa nr. 5: Formular de informare decizie	51
Anexa nr. 6: Certificat SNCU.....	52
Anexa nr. 7: document de miscare SNCU.....	53

Capitolul 1: Cadrul general de siguranță alimentară privind carnea și produsele provenite de la vânatul salbatic

Regulamentul (CE) nr. 853/2004 stabilește norme specifice de igienă pentru produsele alimentare de origine animală. Regulamentul prevede, printre altele, cerințe privind producerea și introducerea pe piață a cărnii de vânat sălbatic. Operatorii din sectorul alimentar trebuie să se asigure că această carne este introdusă pe piață numai dacă este produsă în conformitate cu secțiunea IV din anexa III la respectivul regulament.

Secțiunea IV capitolul VIII din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 854/2004 stabilește cerințe specifice pentru controalele oficiale privind carnea de vânat sălbatic. În conformitate cu dispozițiile prevăzute în capitolul respectiv, în cursul inspecției *post mortem*, medicul veterinar oficial al unității de prelucrare a vânatului trebuie să ia în considerare declarația sau informațiile pe care le-a prezentat persoana formată care participă la vânarea animalului, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004. În cazul în care vânatul sălbatic mare nejustit este transportat de la un loc de vânătoare în alt stat membru, este adecvat ca medicii veterinari oficiali să verifice, de asemenea, faptul că transportul este însoțit de certificatul relevant și să ia în considerare informațiile conținute în certificatul respectiv.

Pentru a asigura respectarea dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 853/2004 și ale Directivei 89/662/CEE, este necesar să se completeze dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 853/2004 privind transportul și comercializarea vânatului sălbatic mare nejustit printr-o certificare a conformității cu dispozițiile UE la locul de origine.

Carnea provenită de la vânatul sălbatic reprezintă un aliment consumat de către unii dintre consumatorii din țara noastră, în completarea proteinelor ingerate, de regulă, din alte tipuri de carne provenită de la animalele și păsările domestice. Consumatorii de carne de vânat sălbatic reprezintă doar o mică parte a consumatorilor de carne.

În categoria vânat sălbatic intră porcii mistreți, urșii, căpriorii, cervideele, alte specii de mamifere a căror carne este comestibilă, precum și toate speciile de păsări sălbatice comestibile. Definițiile categoriilor de vânat fac obiectul unui capitol în prezentul manual operațional.

În timp ce cea mai mare parte din carnea de vânat provine de la animalele sănătoase, există însă posibilitatea ca, în lipsa unui control eficient, să fie plasate pe piață unele produse din carne de vânat sălbatic și care să ridice probleme de sănătate publică, deoarece carnea poate conține agenți infecțioși sau parazitari care nu sunt distruși prin afumare, sau sărare și ar putea provoca unele boli la om.

În plus, există în ultimii ani preocupări legate de sănătatea publică în ceea ce privește boala cronică cahectizantă a rumegătoarelor (Chronic Wasting Disease), despre care încă nu s-a stabilit precis dacă se transmite de la animale la om, și de encefalopatia spongiformă transmisibilă (EST) sau boala prionică, identificată atât la cervideele sălbatice, cât și la cele crescute în fermele de vânat, crescătorii.

Unitățile din sectorul alimentar care colectează și prelucrează vânatul sălbatic trebuie să respecte dispozițiile sanitare generale și specifice prevăzute, în principal, de Regulamentele

(CE) nr. 852/2004 și nr. 853/2004, dar și de alte acte legislative ce vor fi indicate în capitolul prezentului manual dedicat legislației.

Carnea provenită de la vânatul sălbatic trebuie să îndeplinească anumite standarde de calitate și siguranță, pentru a nu determina, prin consumul ei, incidente alimentare având drept rezultat îmbolnăvirea consumatorului și să fie marcată/etichetată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Personalul silvic și vânătorii care vânează și manipulează vânatul sălbatic, în vederea introducerii autorizate pe piață pentru consum uman, trebuie să posede cunoștințele tehnice necesare pentru a fi capabili să efectueze o examinare inițială a vânatului, la fața locului, privind patologia vânatului sălbatic, precum și privind producția și manipularea vânatului sălbatic după împușcare.

Instruirea persoanelor care vânează și manipulează vânat sălbatic trebuie făcută de direcțiile sanitar-veterinare județene, împreună cu gestionarii fondurilor de vanatoare dintr-un județ și să se refere, cel puțin, la următoarele aspecte:

- a) legislația și actele administrative în domeniul sănătății animale și publice și condițiile de igienă, care reglementează introducerea pe piață a vânatului sălbatic;
- b) anatomia, fiziologia și comportamentul normal al vânatului sălbatic, precum și alterarea patologică a comportamentului vânatului sălbatic în urma unei boli, pentru a putea decela animalele sănătoase de cele bolnave;
- c) regulile de igienă și tehnicile corespunzătoare de prelevare de probe, ambalare și expediere la laborator, și manipulare, transport și eviscerare a vânatului sălbatic, după împușcare.

Obligațiile operatorilor din sectorul alimentar care se ocupă de colectarea, prelucrarea și desfacerea cărnii și produselor derivate din vânatul sălbatic sunt următoarele:

- (a) respectarea criteriilor microbiologice și fizico-chimice aplicabile produselor alimentare;
- (b) respectarea lanțului criogenic;
- (c) respectarea cerințelor de control al temperaturii aplicabile produselor alimentare;
- (d) prelevarea de probe și analiză.

Criteriile, cerințele și obiectivele menționate anterior, precum și metodele conexe de prelevare de probe și de analiză se stabilesc de către Comisia Europeană și de legislația națională și sunt adoptate prin acte normative.

În cazul în care în Regulamentul (CE) nr. 853/2004, Regulamentul (CE) nr. 633/2016 și normele de aplicare a acestor regulamente nu specifică metodele de prelevare de probe și analiză, operatorii din sectorul vânatului sălbatic pot utiliza metode adecvate prevăzute în alte documente ale legislației comunitare sau interne sau, în lipsa acestora, metode care produc rezultate echivalente cu cele obținute, atunci când se aplică metoda de referință, în cazul în care aceste metode sunt validate din punct de vedere științific, în conformitate cu normele sau protocoalele recunoscute pe plan internațional.

Operatorii din sectorul vânatului sălbatic pot utiliza ghidurile de bună practică de igienă și aplicare a principiilor HACCP, întocmite de direcțiile ce se ocupă de managementul vânatului și evaluate și avizate de către ANSVSA, cu respectarea codurilor de practică aplicabile ale *Codex Alimentarius*, iar atunci când acestea se referă la producția primară și activitățile conexe enumerate în anexa I a Regulamentului (CE) nr. 852/2004, ținând seama de cerințele sanitare generale aplicabile tuturor operatorilor din sectorul alimentar (cu excepția cazurilor în care se aplică anexa I).

Ghidurile de bună practică sanitară trebuie să conțină informații adecvate cu privire la riscurile care pot apărea în producția primară și activitățile conexe și măsurile de combatere a acestor riscuri, inclusiv măsurile relevante stabilite de legislația comunitară și internă sau de programele naționale și comunitare.

Elaborarea ghidurilor naționale de bune practici se face prin consultare cu reprezentanții părților ale căror interese pot fi serios afectate, cum ar fi autoritățile competente și asociațiile consumatorilor.

Capitolul 2: Cadrul legal pentru controlul incidentelor alimentare depistate la carnea provenită de la vânatul sălbatic

La baza aplicării prezentului manual operațional stă următorul cadru legal:

- Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare;
- Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală;
- Regulamentul (UE) nr. 633/2014 al Comisiei din 13 iunie 2014 de modificare a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele specifice pentru manipularea vânatului sălbatic mare și pentru inspecția *post mortem* a vânatului sălbatic.
- Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman;
- Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 931/2011 al Comisiei din 19 septembrie 2011 privind cerințele în materie de trasabilitate a alimentelor de origine animală stabilite în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului
- Regulamentul (UE) nr. 16/2011 al Comisiei din 10 ianuarie 2011 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului rapid de alertă pentru alimente și furaje;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 636/2014 al Comisiei din 13 iunie 2014 privind un model de certificat pentru comerțul cu vânat sălbatic mare nejunpuit;
- Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor;

- Regulamentul (UE) nr. 625/2017-privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/ 438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale)
- Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală);
- Regulamentul (CE) NR. 2073/2005 AL COMISIEI din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare
- Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă;
- Regulamentul (UE) nr. 1161/2011 al Comisiei din 14 noiembrie 2011 de modificare a Directivei 2002/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Regulamentului (CE) nr. 1925/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 953/2009 al Comisiei în ceea ce privește listele substanțelor minerale care pot fi adăugate în produsele alimentare;
- Directiva 2003/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 noiembrie 2003 privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, de modificare a Deciziei 90/424/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 92/117/CEE a Consiliului;
- Directiva 2002/99/CE a Consiliului din 16 decembrie 2002 de stabilire a normelor de sănătate animală care reglementează producția, transformarea, distribuția și introducerea produselor de origine animală destinate consumului uman;
- Directiva Consiliului 93/43/EEC din 14 iunie 1993 privind igiena produselor alimentare;
- Ordinul 35/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor

transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor, precum și a Normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor;

- Decizia Comisiei 2004/478/EC din 29 aprilie 2004 privind adoptarea planului general pentru managementul crizei alimentelor și furajelor;
- Directiva Consiliului 96/23/CE privind măsurile pentru monitorizarea anumitor substanțe și reziduuri în animalele vii și produsele de origine animală și de abrogare a Directivelor 85/358/EEC și 86/469/EEC și a Deciziei 89/187/EEC și 91/664/EEC.
- Decizia de punere în aplicare a Comisiei 764/2013 din 13 decembrie 2013 privind măsurile zoosanitare de combatere a pestei porcine clasice în anumite state membre (și rectificarea ei din data de 13.12.2016);
- Ordin comun MAPDR/ANSVSA/MS/ANPC nr.772/68/859/442/2005 pentru aprobarea Normei privind Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje;
- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 353/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea vânătorii, cu modificările ulterioare;
- Ordin ANSVSA nr. 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman. E aplicabilă aceeași marcă ca la carnea de animale domestice;
- Ordinul ANSVSA nr. 57/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală;
- Ordinul ANSVSA nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală;
- Hotărârea de Guvern nr. 830/2016 pentru aprobarea Programului național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane, precum și pentru completarea unor acte normative cu modificările și completările ulterioare;
- Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ANSVSA nr. 80/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind stabilirea documentelor și evidențelor veterinare necesare în cadrul activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală;

- Decizia de punere în aplicare 2014/709/UE privind măsurile zoosanitare de combatere a peștei porcine africane în anumite state membre.

Capitolul 3: Definiții

În vederea înțelegerii corecte a noțiunilor, termenilor, activităților și acțiunilor reglementate de legislația în vigoare, definim mai jos termenii utilizați, în acest scop:

- a) vânat sălbatic: mamiferele și păsările sălbatice considerate vânat, în conformitate cu legislația în vigoare, obținute prin acțiuni de vânatoare în vederea consumului uman, precum și cele care trăiesc în spații împrejmuite, în condiții asemănătoare cu cele ale vânatului sălbatic;
- b) vânat mic, sălbatic: vânatul sălbatic cu pene și lagomorfele;
- c) vânat mare, sălbatic: mamiferele terestre sălbatice care trăiesc în libertate și nu se încadrează în definiția vânatului sălbatic mic;
- d) lagomorfe: iepurii de câmp, iepurii de crescătorie și rozătoarele;
- e) unități care manipulează carne de vânat sălbatic - unitate cu spații și dotări adecvate în care se desfășoară activități pentru recepția, depozitarea și prelucrarea vânatului sălbatic și livrarea produselor rezultate;
- f) unitate de tranșare a cărnii de vânat sălbatic - unitate cu spații și echipamente adecvate în care se desfășoară activități pentru recepția, depozitarea și tranșarea cărnii de vânat sălbatic, precum și livrarea produselor rezultate;
- g) eviscerare: operațiunea de îndepărtare a organelor interne din cavitatea toracică și abdominală, a organelor din regiunea pelvină, precum și traheea și esofagul, iar la păsări gușa;
- h) producția primară: reprezintă producția și creșterea animalelor sau cultivarea plantelor, inclusiv recoltarea produselor de la acestea, mulsul și producția de animale de fermă, înainte de tăierea și abatorizarea lor. Producția primară include *vânătoarea și pescuitul*, precum și colectarea produselor din mediul sălbatic;
- i) produse primare (cu referire la vânatul sălbatic): vânatul sălbatic nejuțit sau nedeplumă, care rezultă din activitatea de vânatoare, imediat după recoltare;
- j) carne de vânat sălbatic: părțile comestibile ale unui animal sălbatic împușcat, după activitățile desfășurate pentru obținerea carcaselor (de exemplu: juțit, deplumă, tranșat etc.);
- k) consumatorul final: reprezintă consumatorul căruia îi este destinată carnea provenită de la vânatul sălbatic, care nu folosește alimentul ca parte a unei operații sau activități din domeniul de activitate al unei întreprinderi cu profil alimentar;

- l) trasabilitate: reprezintă capacitatea de a depista și urmări anumite alimente, hrana pentru animale, un animal de la care se obțin produse alimentare sau o substanță destinată încorporării sau care urmează a fi încorporată în anumite alimente sau hrană pentru animale, pe parcursul tuturor etapelor de producție, prelucrare și distribuție;
- m) pericol: reprezintă un agent biologic, chimic sau fizic aflat în alimentele sau hrana pentru animale, având potențialul de a cauza un efect negativ asupra sănătății animale și publice;
- n) risc: reprezintă o funcție a probabilității unui efect negativ asupra sănătății și gravitatea acelui efect, determinat de un pericol.
- o) „Centrul de colectare vânat sălbatic” reprezintă o unitate cu spații și dotări adecvate în care se desfășoară activități pentru recepția, identificarea, sortarea, răcirea vânatului sălbatic provenit direct din fondurile de vânatoare și livrarea acestuia către unități autorizate sanitar veterinar pentru activitatea de manipulare a vânatului, și pentru siguranța alimentelor, cu respectarea legislației sanitare veterinar și pentru siguranța alimentelor în vigoare.

Capitolul 4: Crotalierea vânatului

Vânătoarea este acțiunea de pândire, căutare, stârnire, urmărire, hăituire sau orice altă activitate având ca finalitate capturarea vânatului ori uciderea acestuia, desfășurată de una sau de mai multe persoane care dețin dreptul legal de a practica vânătoarea, în conformitate cu prevederile Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a facilita trasabilitatea vânatului sălbatic în caz de incidente privind siguranța alimentară, animalele vâdate se crotaliază. Este interzisă introducerea în lanțul alimentar a vânatului necrotaliat, el va fi îndreptat direct către o întreprindere de denaturare.

Crotalia pentru vânat reprezintă marca/sigiliul care se aplică exemplarelor de mamifere sălbatice recoltate pe bază de autorizație individuală, în momentul recuperării vânatului, dar nu mai târziu de părăsirea fondului cinegetic și care însoțește vânatul recoltat, în timpul transportului. Numărul crotaliei este înscris în declarația (vezi anexa) „pentru vânatul sălbatic care însoțește carcasele la centru de colectare vânat și mai departe la unitatea de manipulare a vânatului sălbatic.

Crotalia este confecționată din material plastic și are forma și dimensiunile prevăzute în Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 353/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea, organizarea și practicarea vânătorii, cu modificările și completările ulterioare.

Codul alfanumeric compus din codul ISO al țării - RO, urmat de o serie de 7 cifre, este imprimat pe crotalie, iar literele și cifrele au 3 mm lățime și 6 mm înălțime.

Crotaliile sunt supuse regimului mărcilor și sigiliilor. Ele se procură de către gestionarii fondurilor cinegetice prin unități autorizate, obținând în prealabil intervalul de serii de la administrator.

Vânatului recoltat în baza autorizațiilor de vânatoare i se aplică crotalia de către organizator după recuperarea acestuia, la tendonul unuia dintre membrele posterioare. O crotalie se aplică și pe maxilarul inferior dacă se detașează capul de carcasă, iar o alta se aplică pe piele în cazul în care vânatul se juoiaie în fondul cinegetic. La cocoșul de multe, crotalia se aplică pe tars.

În cazul exemplarelor de vânat purtătoare de trofee convenționale, în fișa de evaluare a trofeului respectiv se înscrie o altă serie de crotalie alocată de gestionarul fondului cinegetic la momentul evaluării trofeului.

Capitolul 5: Centrele de colectare a vânatului sălbatic

Conform Ordinului ANSVSA nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală, „Centrul de colectare vânat sălbatic” reprezintă o unitate cu spații și dotări adecvate în care se desfășoară activități pentru recepția, identificarea, sortarea, răcirea vânatului sălbatic provenit direct din fondurile de vânatoare și livrarea acestuia către unități autorizate sanitar veterinar pentru activitatea de manipulare a vânatului, precum și vânzarea cu amănuntul în conformitate cu prevederile normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu respectarea legislației sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor în vigoare.

Centrele de colectare a vânatului sălbatic sunt supuse înregistrării sanitare veterinare și controlului sanitar veterinar de către direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene. Cerințele de funcționare a Centrelor de colectare pentru vânat, în care vânatul este pastrat în condiții de refrigerare (vânat nejuțuit/nedeplumat), se supun prevederilor din Anexa II, partea A din Regulamentul CE nr. 852/2004.

Rolul centrelor de colectare vânat este:

- a) să asigure depozitarea temporară a carcaselor de vânat în condiții igienice, asigurate cu sisteme de protecție împotriva insectelor și dăunătorilor;
- b) să asigure refrigerarea inițială și menținerea lanțului de frig necesar păstrării în stare optimă a carcaselor.

Carcasele de vânat sălbatic destinate livrării imediate către unitățile de manipulare vor fi depozitate în centre de colectare vânat construite și amenajate corespunzător. Carcasele de vânat trebuie să fie păstrate suspendate, cu separarea adecvată între carcase, astfel încât să permită o bună circulație a aerului, în vederea asigurării refrigerării rapide.

Centrele de colectare a vânatului sălbatic vor fi amplasate pe cât posibil în zone umbroase, astfel încât să se evite efectul de încălzire datorat razelor solare în timpul verii.

Încăperile centrelor de colectare vânat trebuie să aibă plafonul suficient de înalt, pentru a permite circulația aerului și răcirea carcaselor de vânat suspendate. Ferestrele și ușile trebuie să fie protejate cu plase, astfel încât să se evite pătrunderea în interior a păsărilor, rozătoarelor, insectelor etc.

Ventilația trebuie să fie corespunzătoare, pentru a permite zvântarea rapidă a carcaselor și pentru a evita mucegăirea acestora.

Carcasele de vânat sălbatic nu vor fi expediate înainte de primirea rezultatelor buletinelor de analiză cu rezultate negative, efectuate pentru bolile specifice vânatului sălbatic, monitorizate sistematic conform programului strategic național în vigoare. În vederea stabilirii trasabilității carni, toate livrarile de carcase de vânat sălbatic împușcat vor fi înregistrate.

Fiecare centru de colectare vânat sălbatic este supus supravegherii sanitare-veterinare de către un medic veterinar oficial.

5.1: Îndatoririle vânătorilor privind inspectia organelor și carcaselor vanatului salbatic recoltat conform Reg. 854/2004

Carcasa și organele care însoțesc animalul trebuie să fie supuse imediat după sacrificare unei inspecții post mortem, de către vânătorul care a împușcat vânatul sălbatic. Toate partile componente externe ale vânatului împușcat trebuie să fie examinate. În acest scop, este posibil să fie necesară manipularea cu ușurință a carcabei și a organelor comestibile sau poate fi nevoie de instalații tehnice. Problema detectării zoonozelor și bolilor animalelor pentru care sunt stabilite norme de sănătate animală în legislația Uniunii va fi tratată cu mare atenție.

Inspecția este un proces complex care începe înainte ca vânatul să fie împușcat și continuă să se desfășoare de-a lungul perioadei de manipulare.

În cursul vânătorii și manipulării vânatului salbatic, persoana instruită din echipa de vânătoare trebuie să efectueze o inspecție inițială a vânatului. Aceasta inspecție este necesară pentru:

- a) a izola și a separa vânatul care, în mod evident, este necorespunzător pentru consumul uman;
- b) a izola vânatul care prezintă semne de boli declarabile;
- c) a nota orice anomalie de comportament sau stare, care ar solicita inspecția ulterioară la o unitate de manipulare a vanatului.

Anomaliile care nu justifică izolarea imediată a carcaselor, trebuie doar sa fie notate. În cursul inspecției post mortem, vânătorii trebuie să urmărească următoarele aspecte:

- a) vârsta și sexul (în cazul vânatului mare);
- b) starea de nutriție;
- c) orice semn de rănire sau hemoragie;
- d) deprecierea cauzată de vânătoare;
- e)prezența unor secreții neobișnuite din orificiile externe, inclusiv contaminarea cu fecale;

- f) orice edem local sau generalizat (umflături pline cu lichide în una sau mai multe cavități ale corpului sau sub piele);
- g) orice deformari sau alte anomalii ale oaselor, articulațiilor și condiția (starea) musculaturii corpului;
- h) orice anomalie, referitoare la consistența și starea organelor sau a țesuturilor;
- i) semnele care indică anumite boli.

Pentru facilitarea sarcinilor vânătorilor, inspecția va avea loc folosind fișa de inspecție din anexele la prezentul manual, fișă care va fi înmănată administratorilor fondurilor de vânătoare de către DSVSA județeană, cu ocazia instruirilor anuale.

Abia după această inspecție, vânatul sălbatic va fi introdus în centrul de colectare.

Capitolul 6: Producția primară și activitățile conexe în obținerea cărni de vânat sălbatic

Obținerea cărni de vânat sălbatic are loc în conformitate cu prevederile legislației comunitare referitoare la producția primară, stipulate în anexa I la Regulamentul Consiliului 852/2004. Prevederile se aplică la producția primară și la următoarele activități conexe:

(a) transportul, depozitarea și manipularea produselor primare la locul *de producție* (obținere/împușcare), cu condiția ca aceste operațiuni să nu aibă ca rezultat modificarea substanțială a naturii lor;

(b) în cazul produselor din vânat sălbatic, activitatea de transport pentru livrarea produselor primare a căror natură nu a fost modificată în mod substanțial, de la locul de producție (obținere/împușcare), la o unitate autorizată/înregistrată.

6.1. Dispoziții privind igiena

Operatorii din sectorul alimentar trebuie să se asigure, în măsura în care este posibil, că vânatul sălbatic este protejat împotriva oricărei contaminări, având în vedere etapele tuturor prelucrărilor pe care respectivele produse primare le pot suferi ulterior.

Fără a aduce atingere obligației generale referitoare la igiena prelucrării vânatului sălbatic, operatorii din sectorul alimentar trebuie să respecte dispozițiile aplicabile ale legislației comunitare și interne privind combaterea riscurilor în producția primară și activitățile conexe, inclusiv măsurile privind controlul contaminării din aer, sol, apă, produse biologice de uz veterinar (vaccinuri), produse fitosanitare și biocide, precum și din depozitarea, manipularea și eliminarea deșeurilor.

Împușcarea vânatului sălbatic trebuie să se realizeze în așa fel încât să se evite, pe cât posibil, deprecierea organelor și a masei musculare.

Obiectivul pregătirii carcaselor este de a îndepărta acele părți din carcasă care pot determina contaminarea dacă rămân atașate carcasei, sau acele părți care nu sunt destinate consumului uman. Cu excepția cazurilor în care vânatul este împușcat în locuri greu accesibile sau la mare distanță, această operațiune trebuie să se realizeze în condiții igienice la cel mai apropiat centru de colectare a vânatului sălbatic.

Operațiunile de eviscerare și transport ulterior trebuie efectuate cu mare atenție pentru a menține igiena corespunzătoare a carcaselor. Pentru carcacele de vânat sălbatic ce sunt destinate consumului public, trebuie păstrate standarde înalte la operațiunile de eviscerare, aceasta urmând a fi făcută numai în centre speciale și în poziție suspendată. În timpul eviscerării, trebuie acordată atenție deosebită igienei personale a operatorului și echipamentelor, iar persoana care efectuează această operațiune trebuie să poarte mănuși.

Imediat după împușcarea și moartea animalului trebuie întreprinse următoarele:

- a) identificarea vânatului sălbatic împușcat prin crotaliere;
- b) eviscerarea vânatului; deschiderea carcacei trebuie să se facă cu grijă, cu o tăietură de la sacrum până la piept;
- c) legarea esofagului, pentru evitarea contaminării carcaselor cu conținutul stomacal; evitarea perforării sau secționării vezicii urinare, stomacului și intestinelor;
- d) îndepărtarea stomacului, intestinelor și, eventual, a celorlalte organe.

În cazul în care, cu ocazia examinării inițiale a vânatului sălbatic mare:

- nu este identificată nicio caracteristică anormală;
- nu a fost observat comportament anormal înainte de împușcare;
- nu există suspiciunea nici unei contaminări a mediului înconjurător, persoana instruită trebuie să atașeze carcacei animalului o declarație numerotată care atestă această situație.

Declarația trebuie să însoțească carcacele de vânat sălbatic către o unitate de manipulare a vânatului sălbatic, împreună cu rezultatele buletinelor de analiză, efectuate în cadrul laboratoarelor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene.

Este interzisă expedierea carcaselor de vânat sălbatic înainte de primirea rezultatelor buletinelor de analiză care să ateste rezultate negative, indiferent de destinația ulterioară a cărnii.

Capitolul 7: Manipularea vânatului sălbatic mare

Persoana formată pentru manipularea vânatului sălbatic mare trebuie să efectueze mai întâi o examinare a corpului, pentru a identifica orice caracteristică care poate indica un risc privind sănătatea animală în acest tip de carne. Este necesar ca această examinare să aibă loc de îndată

ce este posibil după ucidere și ca animalul să fie identificat corespunzător cu o crotalie specială.

Este obligatoriu ca, după uciderea vânatului sălbatic mare, stomacurile și intestinele să fie îndepărtate cât mai repede posibil. Pentru protejarea carcasei de contaminare cu agenți patogeni, pielea se recomandă să fie păstrată pe carcasa eviscerată.

În cazul în care, cu ocazia examinării, nu este identificată nicio caracteristică anormală, în cazul în care nu a fost observat niciun comportament anormal al animalului sălbatic înainte de ucidere și nu există suspiciunea niciunei contaminări cauzate de mediul înconjurător, persoana însărcinată cu expedierea trebuie să completeze o declarație care atestă această situație. De asemenea, declarația trebuie să indice data, ora și locul uciderii.

Declarația poate fi întocmită pentru mai multe animale împușcate într-o partidă de vânatoare, cu condiția ca fiecare animal sălbatic împușcat să fie identificat în mod adecvat, iar declarația să conțină numărul de identificare al fiecărui animal la care face referire, cu menționarea datei, orei și locului sacrificării. Toate animale vânat care sunt menționate într-o singură declarație trebuie trimise la o singură unitate de prelucrare a vânatului.

Vânatul trebuie transportat până la o unitate de colectare/manipulare/prelucrare a vânatului cât mai rapid, în condiții de transport adecvate referitoare la temperatură și igienă.

Capul și visceralele nu trebuie să însoțească corpul animalului la unitatea de colectare/manipulare/prelucrare a vânatului, cu excepția speciilor susceptibile de trichineloză (suide sălbatice, urside și altele), al căror cap (cu excepția colților) și diafragma trebuie să însoțească corpul animalului.

Cu toate acestea, autoritatea competentă poate aproba trimiterea capetelor susceptibile de infestare cu *Trichinella* la o fabrică ce le prelucrează pentru producția de trofee de vânatoare, care a fost autorizată în conformitate cu legislația de profil.

Fabrica tehnică se va indica în declarație de către persoana competentă. O copie a respectivei declarații va fi trimisă fabricii tehnice. În cazul în care rezultatele analizelor de identificare a prezenței *Trichinella* efectuate pe carcasa sunt pozitive, autoritatea competentă verifică în mod oficial manipularea adecvată a capului la fabrica tehnică.

Cu toate acestea, este necesar ca vânătorii să respecte orice cerință suplimentară impusă de statul membru în care are loc vânătoreea, în special pentru a permite monitorizarea anumitor reziduuri și substanțe, în conformitate cu Directiva 96/23/CE.

În alte circumstanțe, capul (cu excepția colților și coarnelor) și toate visceralele, cu excepția stomacului și intestinelor, trebuie să însoțească corpul animalului. Persoana care a efectuat examinarea trebuie să informeze autoritatea competentă cu privire la caracteristicile anormale, comportamentul anormal sau suspiciunea de contaminare a mediului înconjurător care au împiedicat-o să întocmească declarația privind vânatul;

În cazul în care nu este disponibil personal format special pentru efectuarea examinării vânatului sălbatic, capul (cu excepția colților și coarnelor) și toate visceralele, cu excepția stomacului și intestinelor, trebuie să însoțească corpul animalului sălbatic la unitatea unde are loc prelucrarea vânatului.

Refrigerarea trebuie să înceapă într-un interval de timp rezonabil după uciderea animalului și carnea să aibă în profunzime o temperatură care să nu fie mai mare de 7°C. În cazul în care condițiile de climă o permit, nu este necesară o refrigerare activă.

Este interzisă orice îngrămădire a carcaselor de vânat în timpul transportului spre unitatea de prelucrare, pentru a nu veni în contact unele cu altele și pentru a nu favoriza contaminarea bacteriană.

Este necesar ca vânatul sălbatic mare livrat unei unități de prelucrare a vânatului să fie prezentat autorității competente pentru inspecția veterinară. În plus, vânatul sălbatic mare neajupuit:

(a) poate fi jupuit și introdus pe piață numai dacă:

(i) înainte de jupuire, este depozitat și manipulat separat de alte produse alimentare și nu este congelat;

(ii) după jupuire, este supus unei inspecții finale într-o unitate de prelucrare a vânatului în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 854/2004;

(b) poate fi trimis la o unitate de prelucrare a vânatului din alt stat membru, numai în cazul în care, în cursul transportului către unitatea de prelucrare a vânatului respectivă, este însoțit de un certificat în conformitate cu modelul care figurează în anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 636/2014 al Comisiei (vezi anexa nr. 2), eliberat și semnat de către un medic veterinar oficial, care să ateste faptul că au fost respectate cerințele în ceea ce privește prezența unei declarații, dacă este cazul, și a părților relevante din corpul animalului.

În cazul în care unitatea de prelucrare a vânatului aflată în apropierea zonei de vânătoare este situată în alt stat membru, certificatul care însoțește transportul către această unitate de prelucrare a vânatului poate fi înlocuit de declarația persoanei formate pentru examinarea vânatului, astfel încât să se respecte articolul 3 alineatul (1) din Directiva 89/662/CEE, având în vedere starea de sănătate a animalelor din statul membru de origine.

Medicul veterinar oficial trebuie să verifice dacă vânatul sălbatic mare neajupuit transportat la o unitate de prelucrare a vânatului din alt stat membru este însoțit de un certificat de sănătate în conformitate cu modelul care figurează în anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 636/2014 al Comisiei sau de o declarație (declarații), în conformitate cu secțiunea IV capitolul II punctul 8 litera (b) din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004. Medicul veterinar oficial trebuie să țină seama de conținutul certificatului sau al declarației (declarațiilor) respective.

Normele prevăzute de secțiunea I capitolul V ale Regulamentului (CE) nr. 853/2004 se aplică tranșării și dezosării vânatului sălbatic mare.

Capitolul 8: Manipularea vânatului sălbatic mic

Persoana care examinează carnea trebuie să efectueze un examen care să permită identificarea oricărei caracteristici care indică un risc privind sănătatea animală prezentat de carne. Este necesar ca această examinare să aibă loc cât mai repede după ucidere.

În cazul în care, cu ocazia acestei examinări, sunt constatate caracteristici anormale ale vânatului mic, ori se observă un comportament anormal înainte de ucidere sau există suspiciunea unei contaminări a mediului înconjurător în care a viețuit vânatul sălbatic, este necesar ca persoana care a examinat vânatul sălbatic mic să informeze, în scris, autoritatea competentă despre aceasta.

Carnea vânatului sălbatic mic poate fi introdusă pe piață numai dacă animalul este transportat până la o unitate de prelucrare a vânatului, cât mai repede posibil după examinare.

Refrigerarea trebuie să înceapă într-un interval de timp rezonabil după uciderea animalului și să cuprindă carnea în întregime, la o temperatură care să nu fie mai mare de 4°C. În cazul în care condițiile de climă o permit, nu este necesară o refrigerare activă.

Este necesar ca eviscerarea să fie efectuată sau încheiată fără întârziere la sosirea în unitatea de prelucrare a vânatului, cu excepția cazului în care autoritatea competentă autorizează alte practici.

Este necesar ca vânatul sălbatic mic încredințat unei unități de prelucrare a vânatului să fie prezentat autorității competente pentru inspecția veterinară.

Normele prevăzute de secțiunea II capitolul V ale Regulamentului (CE) nr. 853/2004 se aplică tranșării și dezosării vânatului sălbatic mic.

Capitolul 9: Categoriile de risc pentru carnea și produsele provenite de la vânatul sălbatic

Există trei categorii principale de riscuri ce se pot întâlni la carnea și produsele provenite de la vânatul sălbatic, indiferent că este vorba de vânat cu blană, sau vânat cu pene:

- contaminarea bacteriană;

Contaminarea carcaselor cu bacterii patogene poate avea loc în timpul mai multor procese de obținere a produsului final din carne de vânat sălbatic. Astfel, ea se poate produce ca urmare a rănilor externe, a procesului de jupuire, a procesului de eviscerare în care viscerele sunt perforate din greșeală, iar carnea este murdărită cu fecale, de pe mâinile, echipamentul sau ustensilele murdare folosite la eviscerare, tranșare sau fasonare, din mijloacele de transport al cărnii care nu respectă standardele, la împachetare și expediere etc.

Creșterea și înmulțirea bacteriilor patogene pe carcase poate avea loc datorită temperaturilor neconforme cu standardele la transport, depozitare și refrigerare.

- contaminarea chimică;

Contaminarea chimică poate fi cauzată de ingerarea unor otrăvuri, a unor momeli, a unor pesticide de vânatul sălbatic viu, de transportul în condiții insalubre, de expunerea carcaselor la substanțe chimice etc.

Calitatea și siguranța vânatului sălbatic este direct legată de siguranța animalului de la care provine și de cât de bine este el prelucrat și păstrat.

- contaminarea radioactivă.

În România, contaminarea radioactivă a vânatului sălbatic este posibilă mai ales în zonele din apropierea graniței cu Ucraina unde o puternică contaminare radioactivă este întâlnită în urma exploziei reactorului de la Cernobîl, în anul 1986.

Riscurile de contaminare biologică și chimică a vânatului sălbatic sunt întâlnite în următoarele situații:

- Carcase provenite de la animale și păsări sălbatice bolnave sau intoxicate cu substanțe chimice, prin ingerare;
- Contaminarea carcaselor de la murdăria excesivă a blăni și penelor în timpul împușcării;
- Contaminarea carcaselor de la materiile fecale din cavitățile toracică și abdominală în timpul vânătorii sau a eviscerării neigienice;
- Creșterea bacteriilor patogene pe carcase datorită temperaturii în timpul transportului sau a depozitării improprie de către furnizor;
- Contaminarea carcaselor de la materiile fecale/bacterii patogene de pe piele;
- Contaminarea carcaselor de la de la contaminanții fizici (ex. părul) de pe echipamente;
- Contaminarea carcaselor de la bacteriile de pe mâini, arme, șorțurile personalului care tranșează carnea;
- Contaminarea carcaselor de la bacteriile patogene de la mașinile de deplumat și de pe suprafețe;
- Contaminarea carcaselor de la bacteriile patogene/materii fecale provenită de la ruptura stomacului/intestine/fasonare;
- Contaminarea carcaselor de la bacteriile patogene/materiile fecale de pe cuțitele murdare/echipamentul de eviscerare;
- Contaminarea animalelor vâdate în urma viețuirii în zone radioactive.

Oricare dintre situațiile specificate mai sus sunt de natură să impună restricții pe punerea în consum a cărnii contaminate.

Capitolul 10: Ghiduri de bună practică sanitară veterinară pentru obținerea vânatului sălbatic

Pentru prelucrarea și desfacerea în bune condiții a vânatului sălbatic mare și mic, este nevoie de elaborarea de către asociațiile de vânători și operatorii economici de profil și aprobarea de către ANSVSA a unor Ghiduri naționale de bună practică.

Atunci când se întocmesc astfel de ghiduri de bună practică, ele se realizează și se distribuie de către aceștia numai:

- (a) prin consultare cu reprezentanții părților ale căror interese pot fi serios afectate, cum ar fi autoritățile competente și asociațiile consumatorilor;
- (b) cu respectarea codurilor de practică aplicabile ale *Codex Alimentarius*;
- (c) să fie întocmite în conformitate cu prevederile art. 8 al Regulamentului UE 852/2004.

Autoritățile veterinare naționale ale Statelor Membre evaluează ghidurile naționale pentru a se asigura că:

- (a) au fost întocmite în conformitate cu prevederile legale;
- (b) conținutul ghidurilor poate fi pus în practică în sectoarele la care se referă;

Statele Membre transmit Comisiei ghidurile naționale, iar aceasta instituie și operează un sistem de înregistrare a acestor ghiduri și îl pune la dispoziția statelor membre.

Ghidurile naționale trebuie să ofere îndrumări privind buna practică sanitară de combatere a riscurilor în producția primară și activitățile conexe.

Referitor la conținut, Ghidurile naționale de bună practică sanitară trebuie să conțină informații adecvate cu privire la riscurile care pot apărea în producția primară și activitățile conexe referitoare la vânatul sălbatic și măsurile de combatere a acestor riscuri, inclusiv măsurile relevante stabilite de legislația comunitară și internă sau de programele naționale și comunitare. Printre aceste riscuri și măsuri se pot număra, de exemplu:

- (a) controlul contaminării vânatului sălbatic cu agenți biologici, micotoxine, metale grele și substanțe radioactive;
- (b) depozitarea corectă a animalelor sălbatice moarte, impropriei consumului sau predarea deșeurilor la o unitate de neutralizare;

(c) măsurile de protecție menite să prevină introducerea zoonozelor la om prin carnea de vânat și prin produsele alimentare derivate, cât și obligația de a notifica autoritatea competentă;

(d) procedurile, practicile și metodele care asigură faptul că produsele alimentare derivate din vânatul sălbatic sunt produse, manipulate, ambalate, depozitate și transportate în condiții sanitare adecvate, inclusiv salubritatea eficientă și combaterea dăunătorilor;

(e) măsuri privind igiena vânatului sălbatic;

(f) măsuri privind ținerea evidențelor etc.

Capitolul 11: Cerințe privind siguranța cărnii de vânat sălbatic și a produselor derivate de la aceasta

Ca o caracteristică generală, în baza Regulamentului UE 178/2002, nu sunt introduse pe piață carnea de vânat sălbatic și produsele alimentare provenite din aceasta care nu prezintă siguranță, prin aceasta înțelegând că:

(a) sunt dăunătoare sănătății;

(b) nu sunt adecvate consumului uman.

Atunci când se determină dacă carnea de vânat sălbatic sau un produs alimentar prezintă sau nu siguranță, trebuie să se aibă în vedere:

(a) condițiile normale de folosire de către consumator și în fiecare etapă de producție, prelucrare și distribuție;

(b) informațiile furnizate consumatorului, inclusiv informațiile de pe etichetă sau alte informații general disponibile pentru consumator în privința evitării unor anumite efecte negative asupra sănătății ale cărnii de vânat sălbatic sau unui anumit produs derivat de la aceasta.

În cazurile în care carnea de vânat sălbatic care nu prezintă siguranță face parte dintr-un transport, dintr-un lot sau dintr-o șarjă de mărfuri alimentare din aceeași clasă sau având aceeași descriere, se presupune că toate produsele alimentare din respectivul transport, lot sau șarjă nu prezintă nici ele siguranță, în afara cazurilor în care, în urma unei evaluări detaliate, nu există nici o dovadă că restul transportului, lotului sau șarjei nu prezintă siguranță.

Carnea de vânat sălbatic trebuie să corespundă prevederilor comunitare/naționale generale și specifice ce reglementează siguranța produselor alimentare.

Conformitatea cărnii de vânat sau a unui produs alimentar cu dispozițiile comunitare/nationale generale și specifice aplicabile acelui produs nu împiedică autoritățile competente să ia măsuri adecvate de impunere a restricțiilor privind introducerea sa pe piață sau să solicite retragerea sa de pe piață, în cazurile în care există motive să se suspecteze că,

în ciuda acestei conformități, carnea de vânat prezintă riscuri din punct de vedere al siguranței alimentare.

Capitolul 12: Marcajul de sănătate și identificare

Operatorii din sectorul alimentar nu introduc pe piață carne sau produse derivate din vânat sălbatic prelucrat într-o unitate supusă autorizării, în cazul în care acesta nu are:

- (a) o marcă de sanătate aplicată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 854/2004;
- (b) atunci când regulamentul menționat nu prevede aplicarea unei mărci de sanătate, aplicarea unei mărci de identificare, în conformitate cu dispozițiile din anexa II, secțiunea I, la Regulamentul 853/2004.

Operatorii din sectorul alimentar pot aplica o marcă de identificare pe un produs de origine animală, numai în cazul în care acesta a fost produs în conformitate cu Regulamentul 853/2004. în unități care respectă cerințele din articolul 4.

Marcarea privind sănătatea pentru carcasele de vânat mare sălbatic precum și semicarcasele, sferturile și bucățile rezultate din porționarea semicarcaselor în trei bucăți mari se efectuează în unitățile de manipulare a vânatului sălbatic, în conformitate cu anexa I, capitolul III, secțiunea I, Regulamentul (CE) nr. 854/2004.

Mărcile de sănătate sunt aplicate de către medicul veterinar oficial, sau cu responsabilitatea acestuia, imediat după controalele oficiale, în cazul în care acestea nu au constatat nici una dintre neregulile care pot transforma carnea în carne improprie pentru consumul uman.

Operatorii din sectorul alimentar pot elimina marca de sanătate a cărnii aplicate, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 854/2004, numai în cazul în care o tranșează, o prelucrează sau efectuează alte operațiuni.

Capitolul 13: Controalele oficiale

Controalele oficiale se desfășoară în baza Regulamentului CE 854/2004, anexa I.

Medicul veterinar oficial realizează sarcinile de inspecție în unitățile de prelucrare a vânatului sălbatic, în conformitate cu cerințele generale prevăzute la anexa I, capitolul II, secțiunea I și cu cerințele specifice din secțiunea IV, în special în ceea ce privește:

- (a) declarația privind vânatul sălbatic mare (vezi anexa 1 la prezentul manual operațional);
- (b) eventuala anamneză privind inspecția vânatului sălbatic înainte de împușcare (comportamentul, aspectul etc. animalului sălbatic);
- (c) inspecția *post-mortem*;
- (d) materialele cu riscuri specificate și alte subproduse de origine animală
- (e) testele de laborator.

După ce a efectuat controalele specificate anterior, medicul veterinar oficial ia măsurile corespunzătoare enunțate în anexa I, secțiunea II, în special în ceea ce privește:

- (a) comunicarea rezultatelor inspecției;
- (e) deciziile privind carnea.

Personalul auxiliar oficial poate asista medicul veterinar oficial la efectuarea controalelor derulate în conformitate cu anexa I, secțiunile I și II, așa cum este specificat în secțiunea III capitolul I. În acest caz, aceștia funcționează în cadrul unei echipe independente.

- (a) Direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene se asigură că dispun de un număr suficient de inspectori oficiali pentru efectuarea controalelor oficiale specificate anterior.
- (b) Direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene stabilește necesarul de inspectori oficiali pe linia de tranșare, în baza cantităților prelucrate și a frecvenței inspecțiilor stabilite, pentru a permite respectarea tuturor cerințelor prezentului regulament.

În acest caz, acestea se asigură că personalul care efectuează aceste sarcini:

- (i) este calificat și urmează o formare profesională în conformitate cu aceste dispoziții;
- (ii) lucrează independent de personalul de producție;
- (iii) notifică orice deficiență medicului veterinar oficial.

13.1. Îndatoririle medicului veterinar oficial din unitatea de manipulare/procesare a vânatului

13.1.1. Îndatoriri privind controlul

În afara cerințelor generale privind auditurile pentru buna practică în ceea ce privește igiena, medicul veterinar oficial trebuie să se asigure că operatorul din sectorul alimentar respectă în permanență propriile proceduri privind fiecare colectare, transport, depozitare, manipulare, prelucrare și utilizare sau eliminare a subproduselor de origine animală, inclusiv materialele cu riscuri specificate care se află în responsabilitatea operatorului din sectorul alimentar.

În afara cerințelor generale privind auditurile bazate pe principiile HACCP, medicul veterinar oficial trebuie să se asigure că procedurile operatorilor oferă garanții că, în măsura posibilului, carnea:

- (a) nu prezintă anomalii sau alterări fiziopatologice;
- (b) nu prezintă urme de contaminare, cu materii fecale sau de alt fel;
- (c) nu conține materiale cu riscuri specificate, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut de legislația comunitară, și au fost produse în conformitate cu legislația comunitară în domeniu.

În momentul livrării la unitatea de prelucrare a vânatului, este necesar ca vânatul sălbatic să fie inspectat cât mai repede. Medicul veterinar oficial trebuie să ia în considerare declarația sau informațiile pe care le-a prezentat persoana calificată care participă la vânarea animalului, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

Medicul veterinar oficial trebuie să verifice dacă vânatul sălbatic mare neajupuit transportat la o unitate de prelucrare a vânatului din alt stat membru este însoțit de un certificat de sănătate, în conformitate cu modelul care figurează în anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 636/2014 al Comisiei (anexa 2 la prezentul manual) sau de o declarație (declarații), în conformitate cu secțiunea IV capitolul II punctul 8 litera (b) din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004. Medicul veterinar oficial trebuie să țină seama de conținutul certificatului sau al declarației (declarațiilor) respective.

La inspecția *post-mortem* (Reg. 854/2004), medicul veterinar oficial trebuie să procedeze la:

(a) o examinare vizuală a carcasei, a cavităților acesteia și, a organelor, în scopul de a:

(i) detecta eventuale anomalii care nu rezultă din activitatea de vânătoare. În acest scop, diagnosticul se poate baza pe informațiile furnizate eventual de persoana calificată privind comportamentul animalului înainte de a fi ucis;

(ii) verifica dacă moartea nu a fost cauzată de alte motive decât vânătoarea.

În cazul în care numai rezultatele examinării vizuale nu permit să se ajungă la o evaluare, este necesar să fie efectuată o inspecție mai amănunțită într-un laborator;

(b) identificarea unor anomalii organoleptice;

(c) o palpare a organelor, în cazul în care este necesar și posibil;

(d) în cazul în care presupuneri serioase duc la suspiciunea privind prezența unor reziduuri sau contaminanți, o analiză prin sondaj a reziduurilor care nu rezultă din activitatea de vânătoare, inclusiv a contaminanților mediului înconjurător. În cazul în care este efectuată o inspecție mai amănunțită pe baza acestor presupuneri, medicul veterinar oficial trebuie să aștepte concluzia acestei inspecții, înainte de a proceda la evaluarea întregului vânat ucis la o partidă de vânătoare, sau a părților despre care se poate presupune că prezintă aceleași anomalii;

(e) identificarea elementelor caracteristice care indică prezența unui risc pentru sănătate din punctul de vedere al cărnii, în special:

(i) un comportament anormal sau o perturbare a stării generale a animalului viu semnalate de vânător;

(ii) prezența generalizată a unor tumori sau abcese în diferite organe interne sau mușchi;

(iii) prezența artritei, orhitei, o alterare patologică a ficatului sau a splinei, o inflamare a intestinelor sau a regiunii ombilicale,

(iv) prezența unor corpuri străine care nu rezultă din activitatea de vânătoare în cavitățile corporale și în special în interiorul stomacului și al intestinelor sau în urină, în cazul în care culoarea pleurei sau a peritoneului prezintă o alterare (în cazul în care viscerele respective sunt prezente);

(v) prezența paraziților;

(vi) formarea unei cantități importante de gaz în tractusul gastrointestinal cu alterarea culorii organelor interne (în cazul în care viscerele respective sunt prezente);

(vii) prezența unor anomalii de culoare, de consistență sau de miros accentuate în musculatură sau în organe;

(viii) prezența unor fracturi mai vechi deschise;

(ix) o stare de emaciere și/sau un edem generalizat sau localizat;

(x) aderențe recente în cazul organelor sau al pleurei și al peritoneului

(xi) alte alterări importante evidente, cum este putrefacția.

În cazul în care medicul veterinar oficial cere acest lucru, coloana vertebrală și capul trebuie despicate în sensul lungimii.

În cazul în care este vorba de bucăți întregi de vânat sălbatic mic care nu au făcut obiectul unei eviscerări imediat după ucidere, medicul veterinar oficial trebuie să supună un eșantion reprezentativ de animale de aceeași proveniență unei inspecții *post-mortem*. În cazul în care inspecția pune în evidență semnele unei zoonoze, sau una dintre caracteristicile enumerate anterior la litera (e), este necesar ca medicul veterinar oficial să supună întregul lot unor verificări suplimentare pentru a determina dacă acesta trebuie să fie declarat impropriu pentru consumul uman sau dacă este cazul să fie inspectată fiecare carcasă individual.

În cazul unor suspiciuni, medicul veterinar oficial poate practica alte tranșări și inspecții pe părți ale animalelor pe care este necesar să le examineze, pentru a pune un diagnostic definitiv.

13.2.1: Măsurile în cazul identificării de vânat necorespunzător din punct de vedere al igienei alimentare

Orice carcasă suspectată de a proveni de la un animal sălbatic bolnav trebuie izolată și trebuie informat urgent medicul veterinar oficial competent teritorial.

- a. carcasa trebuie izolată;
- b. în cazul animalelor bolnave găsite în mediul sălbatic, animalelor la care cauza bolii nu poate fi decelată, este strict interzisă procesarea carcaselor pentru consum uman, iar carcasele trebuie distruse;
- c. persoanele care vânează și manipulează vânat sălbatic trebuie să noteze aspectele de comportament care ar putea să conducă la suspiciunea existenței unor boli;

13.2.2. Decizii privind carnea de vânat sălbatic

Carnea trebuie să fie declarată impropriu consumului uman și îndepărtată în condiții de siguranță, dacă:

- (a) provine de la vânat sălbatic cahectic/emaciat, la care se suspectează prezența unor boli infecțioase sau parazitare sau inaniția, din motive obiective;

- (b) provine de la vânat sălbatic pentru care nu s-au efectuat teste de laborator privind examenul pentru trichineloză și alte zoonoze specifice;
- (c) provine de la vânat sălbatic muribund;
- (d) provine de la vânat sălbatic afectat de o boală pentru care sunt prevăzute norme de sănătate animală în legislația Uniunii menționată în anexa I la Directiva 2002/99/CE a Consiliului (1), cu excepția cazului în care este obținută în conformitate cu cerințele specifice prevăzute în legislația respectivă, și există o indicație contrară prevăzută în secțiunea IV;
- (e) provine de la vânat sălbatic afectat de o boală generalizată, manifestate prin septicemie, piemie, toxemie sau viremie generalizate;
- (f) nu este conformă cu criteriile microbiologice stabilite în cadrul legislației comunitare care servesc la determinarea posibilității de a introduce pe piață un aliment;
- (g) conține reziduuri sau contaminanți în cantitate mai mare decât nivelurile stabilite de legislația comunitară. Orice depășire a nivelului corespunzător trebuie să ducă, după caz, la analize suplimentare;
- (h) conține corpuri străine (cu excepția instrumentelor/muniției care au servit la vânarea animalului);
- (i) prezintă un grad de radioactivitate mai mare decât nivelul maxim autorizat stabilit în cadrul legislației comunitare;
- (j) prezintă alterări fiziopatologice, anomalii privind consistența, anomalii organoleptice, în special un miros sexual pronunțat;
- (k) prezintă o contaminare cu materii fecale, prin murdărire sau în alt fel;
- (l) poate, conform avizului medicului veterinar oficial, după examinarea tuturor informațiilor relevante, constitui un risc pentru sănătatea publică sau animală sau este, din orice alt motiv, improprie pentru consumul uman.

Ca urmare a efectuării inspecției post-mortem și a identificării uneia dintre situațiile sus menționate, medicul veterinar oficial declară carnea improprie consumului și o dirijează către neutralizare.

Capitolul 14: Prelevarea de probe din carcusele de vânat sălbatic

În vederea testării vânatului sălbatic după împușcare referitor la prezența unor boli zoonotice sau înalt infecțioase la animale (pentru care există programe de supraveghere specifice), precum și a salubrității cărnii, medicul veterinar oficial sau personalul special format trebuie să asigure efectuarea unei eșantionări, identificarea și manipularea corectă a probelor și trimiterea acestora la laboratorul corespunzător în cadrul programului de:

- (a) supraveghere și control al zoonozelor și agenților acestora (în special EST și *Trichinella* spp.);
- (b) testări specifice în laborator pentru diagnosticarea PPA, PPC, în conformitate cu legislația europeană și națională în vigoare;
- (c) detectare a substanțelor sau produselor neautorizate și al controlului substanțelor reglementate, în special în cadrul planurilor naționale de supraveghere a reziduurilor prevăzute în Directiva 96/23/CE a Consiliului;
- (d) detectare a bolilor animalelor pentru care sunt stabilite norme de sănătate animală/programe în legislația Uniunii;
- (e) pentru criteriile de igienă a procesului și siguranța alimentară prevăzută de Regulamentul (CE) 2073/2005.

Este, de asemenea, necesar ca medicul veterinar oficial să se asigure că toate celelalte teste de laborator necesare sunt efectuate.

Regulamentul 2073/2005 stipulează la Anexa 1, Capitolul 3 modul de recoltare a probelor pentru carnea și produsele de carne. De asemenea, se aplică prevederile Ordinului ANSVSA nr.13/2005.

Determinarea frecvenței testării se face în conformitate cu recomandările Regulamentului susmenționat și cu instrucțiunile tehnice ale ANSVSA privind supravegherea, din Programul strategic național, în vigoare la data controlului.

Medicul veterinar oficial se asigură ca operatorul de industrie alimentară aplică un program de autocontrol eficient care prevede o frecvență de recoltare a probelor corespunzătoare, astfel încât să garanteze punerea pe piață a unor produse sigure.

Principiile HACCP trebuie aplicate la prepararea tuturor produselor, iar managementul riscului microbiologic trebuie luat în considerare de fiecare dată.

Testarea microbiologică trebuie să fie făcută în anumite stadii ale procesului de fabricare, pentru a verifica că procedurile bazate pe principiile HACCP sunt adecvate, operaționale și efective în control. Monitorizarea materiilor prime și a respectării factorilor de igienă sunt, de asemenea, de maximă importanță. Testarea microbiologică finală pentru îndeplinirea criteriilor poate fi folosită pentru a verifica întregul proces de control.

De asemenea, prin aplicarea de către operator a unor proceduri bazate pe principiile de analiză a riscurilor HACCP implementate eficient, rezultatele privind criteriile microbiologice obținute sunt satisfăcătoare. Astfel, frecvența testelor se poate modifica, în baza rezultatelor istorice înregistrate, dacă frecvența de prelevare nu este reglementată de legislație.

Dacă orice factor important se schimbă în etapele procesului de producție, procedurile bazate pe HACCP trebuie revizuite și este recomandat să fie crescută frecvența testărilor.

Orientări mai detaliate privind prelevarea de probe de la carcassele de vânat sălbatic, în special în ceea ce privește zonele de prelevare a probelor, pot fi incluse în ghidurile de bune practici menționate la articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 sau în procedurile și indicațiile stabilite de Autoritatea Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor și transmise direcțiilor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene.

Capitolul 15: Riscuri specifice la carnea proaspătă

Proveniența cărnii de vânat sălbatic poate provoca riscuri specifice din cauza următoarelor boli:

15.1. Encefalopatiile spongiforme transmisibile

Controalele oficiale efectuate în ceea ce privește EST trebuie să ia în considerare cerințele Regulamentului (CE) nr. 999/2001, precum și toate celelalte dispoziții legislative comunitare din domeniu.

15.2. Trichineloză

Carcasele de porci mistreți crescuți în libertate și care constituie vânatul sălbatic trebuie să fie supuse unui examen în vederea decelării Trichinelei, în conformitate cu legislația comunitară care se aplică, cu excepția cazului în care în această legislație există indicații în alt sens.

Carnea care provine de la animale diagnosticate cu *Trichinella* trebuie să fie declarată improprie pentru consumul uman.

15.3. Tuberculoză

Toată carnea care provine de la vânatul sălbatic la care inspecția *post-mortem* a permis punerea în evidență a unor leziuni tuberculoase în mai multe organe sau părți ale carcasei trebuie să fie declarată improprie pentru consumul uman.

Cu toate acestea, în cazul în care a fost evidențiată o leziune tuberculoasă în ganglionii limfatici ai aceluiași organ sau în aceeași parte a carcasei, numai organul afectat sau această parte a carcasei și ganglionii limfatici asociați trebuie să fie declarați improprie pentru consumul uman.

15.4. Bruceloză

Carnea care provine de la vânatul sălbatic la care inspecția *post-mortem* a permis punerea în evidență a unei bruceloze acute trebuie să fie declarată improprie pentru consumul uman

Capitolul 16: Trasabilitatea

Trasabilitatea vânatului sălbatic, se aplica pentru toate etapele producției, prelucrării și distribuției produsului finit.

Operatorii din sectorul alimentar trebuie să poată identifica orice centru de colectare de vânat sălbatic de la care au fost aprovizionați cu animale vâdate. În acest scop, acești operatori dispun de sisteme și proceduri care permit identificarea furnizorului, iar informațiile obținute să fie puse la dispoziția autorităților competente, la cerere.

Produsele alimentare provenite din carnea de vânat sălbatic care sunt introduse pe piață sau este de așteptat să fie introduse pe piață în Comunitate sunt etichetate sau identificate în mod corespunzător pentru facilitarea trasabilității lor, prin documentație sau informații adecvate, în conformitate cu cerințele relevante ale reglementărilor în vigoare.

Stabilirea trasabilității este necesară atunci când au loc incidente alimentare și trebuie stabilită sursa și urmările consumului de alimente necorespunzătoare. Ea vizează identificarea furnizorilor și a clienților finali. Cerințele articolelor 14 și 19 din Regulamentul 178/2002 se aplică tuturor operatorilor din industria alimentară, inclusiv producătorilor primari, vânzătorilor și comercianților cu amănuntul, și acoperă întregul lanț alimentar, inclusiv vânatul cu pene.

Regulamentul utilizează ca metodă principiul stabilirii trasabilității "un pas înapoi și un pas înainte", astfel încât produsele alimentare să poată fi urmărite de-a lungul lanțului de aprovizionare. În plus, Regulamentul 931/2011 prevede trasabilitatea pentru produsele de origine animală. Acestea acoperă toate aspectele lanțului alimentar, până la punctul de vânzare. Operatorii din industria alimentară, producătorii primari, vânzătorii și comercianții cu amănuntul trebuie să dețină și transmită următoarele informații și să le pună la dispoziția autorității competente la cerere:

- Descrierea exactă a alimentelor;
- Volum/cantitate;
- Numele și adresa operatorului economic alimentar care expediază alimentele;
- Numele și adresa expeditorului/furnizorului (dacă este diferit);
- Numele și adresa operatorului economic care primește produsul alimentar;
- Numele și adresa destinatarului (dacă este diferit);
- Referință care identifică lotul sau transportul;
- Data expedierii;
- Termenul de valabilitate.

Capitolul 17: Investigația epidemiologică

Investigația epidemiologică în urma identificării în carnea provenită de la vânatul sălbatic a unor riscuri pentru sănătatea umană decurge în conformitate cu prevederile Directivei Consiliului 99/2003.

Statele membre se asigură că, atunci când un operator din sectorul alimentar furnizează informații autorității competente, în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002, produsul alimentar în cauză sau o probă corespunzătoare prelevată din acesta se conservă în așa fel încât să nu se împiedice nici analiza în laborator, nici investigația în focarul de toxiinfecție.

Autoritatea competentă întreprinde o investigație în focarele de toxiinfecție alimentară, pentru a colecta informații privind profilul epidemiologic, produsele alimentare care ar putea fi incriminate și cauzele posibile ale focarului. Această investigație include, în măsura posibilului, studii epidemiologice și microbiologice corespunzătoare.

Autoritatea competentă transmite Comisiei (care transmite mai departe Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară) un raport de sinteză privind rezultatele investigațiilor întreprinse.

Conform Anexei IV, partea E, din Directiva 99/2003, investigația epidemiologică pentru focarele de toxiinfecție alimentară trebuie să cuprindă cel puțin următoarele date:

- (a) numărul total de focare apărute într-un an;
- (b) numărul de persoane decedate și bolnave din cauza acestor focare;
- (c) agenții responsabili de aceste focare, inclusiv, dacă se poate, serotipul sau orice altă descriere explicită a acestor agenți. În cazul în care identificarea agentului responsabil este imposibilă, trebuie indicat motivul;
- (d) produsele alimentare implicate în apariția focarului și alți vectori posibili;
- (e) identificarea locului unde produsul alimentar responsabil a fost produs/cumpărat/achiziționat/consumat;
- (f) factorii favorizanți, de exemplu igiena deficientă a lanțului de transformare a produselor alimentare
- (g) trasabilitatea cărnii
- (h) măsurile aplicate în cazul descoperirii neconformităților.

Modelul pentru investigația epidemiologică este disponibil în anexa nr. 3.

Capitolul 18: Planul general de gestionare a crizelor/incidentelor alimentare produse de punerea pe piață a cărnii de vânat sălbatic sau a unor produse provenite din acesta

În controlul unei crize, se aplică un plan general de gestionare a crizelor/incidentelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului 178/2002.

Planul general prevede tipurile de situații care implică riscuri directe sau indirecte pentru sănătatea umană, derivând din produse alimentare cu carne de vânat, care nu pot fi prevenite, eliminate sau reduse la un nivel acceptabil prin dispozițiile existente sau nu pot fi gestionate, în mod adecvat, numai prin aplicarea articolelor 53 și 54 din sus-menționatul regulament.

Planul general prevede, de asemenea, procedurile practice necesare pentru gestionarea unei crize, inclusiv principiile transparenței și strategia de comunicare.

În toate cazurile de urgență, în funcție de gradul de risc, atunci când au fost identificate situații periculoase sau potențial periculoase pentru sănătatea publică cu privire la carnea de vânat sălbatic sau produse provenite de la acesta, autoritățile competente, în conformitate cu legislația în vigoare, iau măsuri pentru limitarea efectelor crizei/incidentului.

În cazul în care un operator din sectorul alimentar care prelucrează carne provenită de la vânatul sălbatic consideră sau are motive să creadă că alimentul carne, ori un produs alimentar pe care l-a produs, prelucrat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele privind siguranța produselor alimentare, el inițiază de îndată procedurile pentru retragerea produsului alimentar respectiv de pe piață și informează despre aceasta autoritățile competente.

În cazul în care carnea de vânat sălbatic sau produse din aceasta ar putea să fi ajuns la consumator, operatorul informează, în mod eficient și precis, consumatorii în legătură cu motivul retragerii acestuia și, dacă este necesar, se dispune retragerea de pe piață și de la consumatori a cărnii sau produselor care le-au fost deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății.

Un operator din sectorul alimentar, responsabil pentru activități de vânzare cu amănuntul și distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea produselor alimentare, inițiază, în limitele activităților sale, proceduri de retragere de pe piață a produselor care nu satisfac cerințele de siguranță a produselor alimentare. Totodată, operatorul participă la procesul de siguranță a produselor alimentare, transmitând mai departe informațiile necesare pentru trasabilitatea unui produs alimentar, cooperând la acțiunile întreprinse de producători, prelucrători, fabricanți și/sau autoritățile competente.

Operatorii din sectorul alimentar cooperează cu autoritățile competente la acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor prezentate de un produs alimentar, provenit din carnea de vânat sălbatic, pe care ei îl furnizează sau l-au furnizat.

18.1. Aspecte generale

În înțelesul procedurii aplicabile în crize/incidente, se aplică următoarele definiții ale termenilor utilizați:

- **Retragere** - recuperarea unui aliment de pe piață în orice etapă a lanțului alimentar.
- **Rechemare** – acțiunea de recuperare a alimentelor care reprezintă un risc pentru sănătate și care au ajuns deja la consumatori.
- **Distribuitori** – operatori economici din domeniul alimentar care au livrat/comercializat produsele către alți operatori economici din domeniul alimentar (ex. vânzare cu ridicata, vânzare cu amănuntul → consumator final).

Responsabilitatea privind retragerea/rechemarea cărnii de vânat sălbatic sau produselor alimentare derivate este a operatorului din domeniul alimentar, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 178/2002.

Retragerea/rechemarea produselor alimentare din carne de vânat sălbatic poate fi:

- la inițiativa operatorului, conform art. 19, punctul (1) al Regulamentului (CE) nr. 178/2002, atunci când există suspiciunea/confirmarea existenței unei neconformități a cărnii de vânat sălbatic sau a produselor derivate cu cerințele legislației privind siguranța alimentelor;
- la solicitarea autorității competente.

Procedurile de retragere/rechemare a cărnii de vânat sălbatic sau a produselor alimentare derivate sunt elaborate de operatorii/asociațiile/patronatele ale operatorilor din domeniul alimentar cu specificul prelucrare carne de vânat sălbatic. Fiecare operator alimentar trebuie să dețină o procedură/proceduri de retragere/rechemare, adaptate specificului activității desfășurate și actualizate periodic, în conformitate cu prevederile legislației aplicabile în vigoare.

18.2. Retragerea produselor alimentare

Când există dovezi/motive/suspiciunea de a crede că o carne provenită de la vânatul sălbatic sau un produs derivat nu satisface cerințele privind siguranța, este inițiată/solicitată de îndată aplicarea procedurii/procedurilor pentru retragerea produsului alimentar respectiv de pe piață și informată odată cu inițierea procedurii de retragere autoritatea competentă, DSVSA județeană/a municipiului București, respectiv ANSVSA, conform protocoalelor de colaborare în vigoare încheiate.

Pe toată durata derulării acțiunii de retragere a produselor, autoritatea competentă (DSVSA județeană/a municipiului București) menține comunicarea cu operatorul, solicitând suplimentar orice informații necesare în desfășurarea operațiunii.

Inspectorii oficiali se asigură că este respectată legislația în vigoare și că operatorul aplică în mod corect procedura de retragere inițiată, prin verificarea acțiunilor întreprinse:

- asigurarea trasabilității cărnii de vânat sălbatic care face obiectul retragerii (ex: existența listei/listelor de distribuție etc.);
- centralizarea informațiilor privind stocurile existente în piață;
- decizia privind modalitatea de gestionare și destinația produselor retrase;
- existența/dovada comunicării cu colaboratorii/clientii;

- dovada finalizării procedurii de retragere.

Aceste controale se fac, după caz, prin verificarea documentației solicitată operatorului și/sau prin verificare la fața locului, dacă sunt motive de suspiciune că operatorul nu gestionează corespunzător situația.

Măsurile impuse de inspecții sunt în conformitate cu legislația în vigoare și depind de tipul neconformității și de gravitatea acesteia. Acestea nu trebuie să îngreuneze procesul de retragere, iar reținerea oficială a produselor retrase poate fi aplicată la punctul final al retragerii produselor, astfel autoritatea competentă asigurându-se că produsele alimentare nu sunt deplasate sau alterate până la luarea unei decizii cu privire la destinația lor.

În cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute de legislația specifică în vigoare, inspecții notifică prin SRAAF, în conformitate cu procedurile specifice sistemului.

18.3. Notificarea autorității competente

La inițierea procedurii de retragere/rechemare a cărnii de vânat sălbatic care prezintă risc/potențial risc privind siguranța alimentară, operatorul notifică de îndată autoritatea competentă.

Dacă datele deținute de operator nu sunt complete la momentul inițierii procedurii, acesta transmite notificarea cu datele existente, urmând a le completa pe măsura derulării operațiunii respective.

Operatorul pune la dispoziția autorității competente (DSVSA județeană/a municipiului București) lista de distribuție în maximum 24 ore de la notificarea inițială, datele disponibile.

18.4. Rechemarea produselor alimentare

În cazul unei neconformități depistate la carnea de vânat sălbatic care pune în pericol major sănătatea populației (de ex. rezultate nesatisfăcătoare la testele pe baza criteriilor de siguranță definite de Regulamentul 2073/2005 cu modificările ulterioare), și când alte măsuri nu sunt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății, se inițiază procedura de rechemare a acestuia de la consumator.

Operatorul informează în mod eficient și precis atât operatorii din lanțul alimentar implicați în distribuția produsului, cât și consumatorii în legătură cu motivul acestei acțiuni.

La stabilirea duratei de rechemare a unui produs pot fi luate în considerare următoarele criterii, fără a se limita la aceste:

- Cantitatea totală a lotului de vânat sălbatic incriminat;
- Cantitatea de vânat sălbatic care a ajuns la consumator;
- Riscul pe care îl presupune consumarea cărnii de vânat sălbatic neconform;
- Categoria de consumatori căreia i se adresează produsul;

- Locul pe care îl ocupă carnea de vânat sălbatic în obiceiurile de consum ale populației;
- Termenul de valabilitate al produsului.

18.5. Informarea consumatorilor în cazul rechemării

Informarea consumatorilor trebuie să nu îi inducă pe aceștia în eroare și trebuie să le furnizeze informații relevante privind carnea de vânat sălbatic ce reprezintă obiectul rechemării.

Informarea consumatorilor se face obligatoriu prin:

- Anunț plasat la locul de vânzare a produsului;
- Anunț pe pagina web a autorității competente (ANSVSA).

Informarea poate fi făcută și prin următoarele mijloace, fără a se limita la acestea:

- Anunț pe pagina web a operatorului;
- Anunț în mass-media locală și națională (ziare și televiziune) în funcție de situație (produs distribuit național și/sau județean);
- Anunț afișat la avizierul autorității competente (DSVSA județeană/a municipiului București).

18.6. Responsabilități la retragerea/rechemarea produselor provenite de la vânatul sălbatic

18.6.1 Medicii veterinari oficiali

- aplică prevederile prezentei proceduri, cu respectarea succesiunii acțiunilor care trebuie întreprinse;
- realizează controlul oficial la fața locului în caz de suspiciune de carne de vânat sălbatic neconform;
- aplică măsurile ce se impun în caz de neconformitate.

18.6.2. Operatorul economic

- notifică autoritatea competentă atunci când inițiază procedurile de retragere/rechemare a cărnii de vânat sălbatic neconforme;
- stabilește măsurile ce se impun pentru a preveni riscurile pentru consumatorul final;
- informează consumatorul despre motivul rechemării alimentelor de pe piață;
- menține comunicarea cu inspectorii oficiali pe toată perioada de derulare a procesului de retragere/rechemare.

18.7. Înregistrări/formulare utilizate

- Registru/formular de evidență a controalelor oficiale efectuate, conform procedurii/instrucțiunilor de control oficial aprobate de ANSVSA ;
- Document de sechestrare/reținere oficială;
- Proces verbal de constatare/Nota de constatare ;
- Document de ridicare a sechestrului/reținerii oficiale;
- Formular de notificare;
- Certificat CSV SNCU de însoțire a produselor în vederea distrugerii;
- Documentul de miscare a subproduselor care însoțeste certificatul SNCU;
- Documentul care să fundamenteze neconformitatea cu legislația UE sau națională a unui produs/lot/transport (buletin de analiza);
- Documente care să fundamenteze suspiciunea sau îndoiala cu privire la corespondența dintre lot și documentele care atestă siguranța cărnii de vânat sălbatic sau a produselor derivate din aceasta (certIFICATELE DE SĂNĂTATE ȘI/SAU RAPORTELE DE ANALIZĂ, DOCUMENTE DE CALITATE, DOCUMENT COMERCIAL-FACTURĂ etc.).

18.8. Măsuri de urgență privind retragerea cărnii de vânat sălbatic care își are originea în Comunitate sau este exportată/importată într-o/dintr-o țară terță

În cazurile în care este evident că o carne de vânat sălbatic își are originea în Comunitate sau este exportată/importată într-o/dintr-o țară terță, și ar putea reprezenta un risc major pentru sănătatea umană, sănătatea animală sau mediul înconjurător, iar acest risc nu poate fi combătut în mod satisfăcător prin măsurile luate de statul membru (statele membre) respectiv(e), Comisia, din proprie inițiativă sau la solicitarea unui stat membru, adoptă de îndată una sau mai multe dintre următoarele măsuri, în funcție de gravitatea situației:

(a) în cazul produselor alimentare din vânat sălbatic care își au originea în Comunitate:

- (i) suspendarea introducerii pe piață sau a utilizării alimentului respectiv;
- (ii) stabilirea unor condiții speciale pentru produsele alimentare respective;
- (iii) orice altă măsură adecvată pentru înlăturarea riscului;

(b) în cazul produselor alimentare din vânat sălbatic importate dintr-o țară terță sau exportate către o țară terță:

- (i) suspendarea importului cărnii de vânat sălbatic din întreaga țară terță respectivă, sau dintr-o parte a sa și, după caz, din țara terță de tranzit sau suspendarea exportului cărnii de vânat;

(ii) stabilirea unor condiții speciale pentru carnea de vânat sălbatic și produse derivate din întreaga țară terță respectivă, sau dintr-o parte a sa;

(iii) orice altă măsură adecvată.

Cu toate acestea, în cazuri de urgență, Comisia poate adopta, în mod provizoriu, măsurile menționate anterior după consultări cu statele membre respective și după informarea celorlalte state membre.

Cât mai curând posibil, și în cel mult 10 zile lucrătoare, măsurile luate sunt confirmate, modificate, revocate sau extinse, iar motivele pe care se întemeiază decizia Comisiei sunt făcute publice fără întârziere.

În cazul produselor exportate în țări terțe se vor respecta protocoalele de export semnate în România și țara parteneră.

Capitolul 19: Neutralizarea cărnii de vânat sălbatic impropriu consumului uman

Depozitarea, transportul și neutralizarea cărnii/organelor sau produselor care conțin carne de vânat sălbatic care sunt declarate de medicul veterinar oficial impropriu consumului uman, se face ținând cont de prevederile Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002. Normele de aplicare sunt incluse în Regulamentul (CE) nr. 142/2011.

Implementarea prevederilor Regulamentului CE nr. 1069/2009 privind cerințele de igienă din unitățile SNCU, planul de autocontrol și HACCP din unitățile SNCU și verificarea acestor aspecte în cadrul controalelor oficiale realizate în aceste unități se face în conformitate cu instrucțiunile elaborate de ANSVSA și transmise spre implementare DSVSA județene. De asemenea, se aplică instrucțiunile de completare a certificatului sanitar veterinar pentru transportul SNCU/produselor derivate și cele privind alocarea seriilor de numere pentru certificatele de export animale vii și SNCU.

Subprodusele animale ce nu sunt destinate consumului uman sau materiile obținute din procesarea acestora care urmează a fi expediate sau transferate în orice fel între diferiți destinatari care neutralizează SNCU sau către puncte de lucru ale destinatarului care neutralizează SNCU trebuie supuse certificării sanitare veterinare.

În acest sens se va emite un Certificat sanitar-veterinar pentru subprodusele animale ce nu sunt destinate consumului uman, conform modelului prevăzut în anexa nr. 6. Certificatul va fi emis în două exemplare, original și copie. Copia va rămâne la medicul veterinar emitent, care va ține și un registru de certificate emise. Originalul va însoți subprodusele până la destinație/primitor și va trebui îndosariat și păstrat împreună cu documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman corespunzător timp de minimum 2 ani.

Dirijarea la neutralizare a cărnii/organelor sau produsele din carne de vanat salbatic declarate improprii consumului uman se face cu mijloace auto autorizate pentru transport SNCU (depozitate în containere și transportate pe categorii de risc), transportul fiind însoțit obligatoriu de certificat sanitar veterinar pentru subprodusele de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman.

Persoanele fizice sau juridice care produc sau generează în vreun fel subproduse animale ce nu sunt destinate consumului uman trebuie să păstreze evidențe cu privire la tipul acestora, cantitatea, destinația acestora, transportatorul și documentele însoțitoare (conform ord 80/2005 al președintelui ANSVSA).

Orice transport de subproduse animale care nu sunt destinate consumului uman trebuie însoțit de documentul/documentele de mișcare al/ale subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman, prevăzut/prevăzute în anexa.

Formularul Certificatului sanitar-veterinar utilizat pentru subprodusele de origine animală (SNCU) ce nu sunt destinate consumului are un rol dublu și anume:

1. Rol de notificare din partea medicului veterinar oficial/împuternicit către unitatea generatoare de SNCU (exploatații animale, ferma, unitate din industria alimentară, iar generatorul subproduselor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman (ex. carne/organe/produse) are obligația de a dirija SNCU/produsele derivate pe care le deține către o unitate de prelucrare/incinerare autorizată, conform prevederilor Regulamentului CE nr. 1069/2009.

2. Rol de verificare, deoarece prin completarea acestuia, medicul veterinar confirmă faptul că a vizualizat SNCU respectiv înainte de emiterea certificatului sanitar-veterinar de SNCU.

Prin Regulamentul C.E. nr. 1069/2009 sunt clarificate responsabilitățile operatorilor (vezi art. 2 (1), art. 4 (1) și (2), art. (5) și de la art. 21 la art. 43) precum și ale autorităților competente (art. 4(3) și (4) și de la art. 44 la art. 56).

La punctul 4 din certificatul pentru SNCU se înscriu următoarele destinații și informații:

- a) incinerare/coincinerare directă;
- b) procesare într-o unitate de neutralizare aprobată pentru categoria I sau II de subproduse animale ce nu sunt destinate consumului uman;
- c) procesare într-o unitate de neutralizare aprobată pentru categoria III de subproduse animale ce nu sunt destinate consumului uman;
- d) procesate într-o unitate de prelucrare tehnică (se va preciza clar utilizarea tehnică);
- e) îngropare în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 10 mai 2005;
- f) altele (cu precizarea clară a modului de neutralizare/utilizare și a bazei legale).

Certificatul va fi emis în două exemplare, original și copie. Copia va rămâne la medicul veterinar emitent, care va ține și un registru de certificate emise. Originalul va însoți subprodusele până la destinație/primitor și va trebui îndosariat și păstrat împreună cu documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman corespunzător timp de minimum 2 ani.

Orice transport de subproduse animale care nu sunt destinate consumului uman trebuie însoțit pe lângă certificat sanitar-veterinar pentru SNCU și de documentul/documentele de mișcare al/ale subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman, prevăzut/prevăzute în anexa nr. 5 [5a), 5b), 5c) și 5d)].

Documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman va fi completat după cum urmează:

- a) la secțiunea 1, de către expeditor;
- b) la secțiunea a 2-a, de către transportator;
- c) la secțiunea a 3-a, de către destinatar/primitor.

Documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman este completat în 4 exemplare - un original, 2 copii și matcă, și sunt distribuite după cum urmează:

- a) Partea I - "Original - exemplarul primitorului" rămâne la destinatar după ce acesta completează secțiunea a 3-a pe toate cele trei copii ale documentului de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman (partea I, a II-a și a III-a);
- b) Partea a II-a - "Copia transportatorului" rămâne la transportator;
- c) Partea a III-a - "Copia primitorului pentru a fi retransmisă expeditorului" este transmisă expeditorului prin grija destinatarului;
- d) Matca se păstrează la expeditor după ce sunt completate secțiunile 1 și a 2-a pe toate cele 4 exemplare ale documentului de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman.

Documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman trebuie păstrat minimum 2 ani la fiecare punct de lucru implicat.

TRANSPORTUL SNCU :

Vehiculele sau containerele care transporta subprodusele animale care nu sunt destinate consumului uman sau materiile obținute din procesarea acestora trebuie să fie însoțite la încărcare de o Declarație de curățire și dezinfectare a vehiculului/containerului, în conformitate cu modelul prevăzut la anexa nr. 7, ORDIN ANSVSA 80/2005.

Declarația de curățire și dezinfectare a vehiculului/containerului este completată de **responsabilul unității** care a realizat curățirea și dezinfecția vehiculului/containerului, în

dublu exemplar. Originalul însoțește vehiculul sau containerul la încărcare, iar copia se reține de emitent.

Declarația în original va însoți vehiculul/containerul încărcat cu subproduse animale care nu sunt destinate consumului uman, până la descărcarea acestuia, documentul fiind păstrat de destinatarul/primatorul încărcăturii împreună cu Certificatul sanitar-veterinar pentru subprodusele animale ce nu sunt destinate consumului uman și cu Documentul de mișcare a subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman corespunzător, timp de minimum 2 ani.

Anexe

Anexa nr. 1: Declarație vânat sălbatic mare

DECLARAȚIE - VÂNAT SĂLBATIC MARE

(Conform Hotărârii de Guvern 435/2010)

Specia: .....

Sexul: .....

Greutatea: .....

Data împușcării : .....

Ora împușcării : .....

Crotaliu nr : .....

Locatia: .....

Subsemnatul,..... declar că nu am observat niciun comportament anormal înainte de împușcare și nu există suspiciunea nici unei contaminări a mediului înconjurător, am efectuat inspecția externă și inspecția viscerelor și nu am observat nicio anomalie.

Semnătura vânătorului

.....

Anexa 2:

**FIȘA DE INSPECȚIE PENTRU VÂNATUL SĂLBATIC ÎMPUȘCAT ÎN TIMPUL
PARTIDELOR DE VÂNĂTOARE**

(valabil în cazul vânatului mare);

1. *Specia, vârsta și sexul animalului vânat.....*
.....
.....
2. *Starea de nutriție: bună...../mediocră...../nesatisfăcătoare.....*
3. *Răniri sau hemoragii observate la inspecția animalului vânat (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....
4. *Deprecieri ale vânatului cauzate de vânătoare (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....
5. *Prezența unor secreții neobișnuite din orificiile externe, inclusiv contaminarea cu fecale.....*
.....
.....
6. *Prezența de edeme locale sau generalizate în una sau mai multe cavități ale corpului sau sub piele (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....
7. *Prezența de deformări sau alte anomalii ale oaselor, articulațiilor și starea musculaturii corpului (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....
8. *Prezența de anomalii referitoare la consistența și starea organelor sau a țesuturilor (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....
9. *Prezența unor semne externe la inspecție care indică anumite boli (descriere, localizare etc.).....*
.....
.....

Numele și semnătura celui care a realizat inspecția

Anexa 3: Model de certificat veterinar pentru vânat mare neșutit; Model Reg.
636/2014

Partea I: detalii ale transportului prezentat	1.1. Expeditorul Nume Adresă Țară		1.2. Număr de referință al certificatului		1.2.a. Număr local de referință	
	1.3. Autoritate Competentă Centrală					
	1.4. Autoritate competentă locală					
	1.5. Destinatar Nume Adresă Țară		1.6. Numărul (numerale) certificatelor de origine deschise/Numărul (numerale) documentelor însoțitoare			
	1.7. Comerciant Nume Țară		Număr aprobat			
	1.8. Țara de origine Cod ISO		1.9. Regiunea de origine Cod		1.10. Țara de destinație Cod ISO	
	1.11. Regiunea de destinație Cod					
	1.12. Local de origine / locul recoltării fermă ☐ centru de colectare ☐ permisul comerciantului ☐ instituții autorizate ☐ centru sperma ☐ fermă piscicultă aprobată ☐ echipă embrioni ☐ unitate ☐ altele ☐ Nume Număr aprobat Adresă Cod postal			1.13. Local destinației fermă ☐ centru de colectare ☐ permisul comerciantului ☐ instituții autorizate ☐ centru sperma ☐ fermă piscicultă aprobată ☐ echipă embrioni ☐ unitate ☐ altele ☐ Nume Număr aprobat Adresă Cod postal		
	1.14. Local încălzirii Cod postal			1.15. Data și timpul pescării		
	1.16. Mijloc de transport Avion ☐ Vas/vapor ☐ Vagon de cale ferată ☐ Vehicul rutier ☐ Altele ☐ Identificare: Număr/numere:			1.17. Transportator Nume Număr aprobat Adresă Cod postal Stat Membru		
1.21. Temperatura produsului Ambiant ☐ Răcit ☐ congelare ☐			1.20. Număr / Cantitate		1.22. Număr de pachete	
1.23. Identificarea conținutului / număr sigiliu						
1.25. Animale certificate ca / produse certificate pentru:						
1.26. Tranzit prin țări terțe Punct de ieșire Cod Punct de intrare Nr. unitate PIF			1.27. Tranzit prin stat membru			
1.28. Export Țară terță Cod ISO Punct de ieșire Cod			1.29. Timpul estimat al călătoriei			
1.30. Plan rută Da ☐ Nu ☐						
1.31. Identificarea animalelor						

Partea II: certificare	II. Informații de sănătate Subsemnatul, certific faptul că: - Toate părțile relevante ale cadavrelor animalelor (declarația respectivă prezintă la secțiunea IV capitolul II paragraful 4 din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004. - Vănatul sălbatic mare nu provine dintr-o zonă care, din motive sanitare, face obiectul unei interdicții sau restricții pentru specia în cauză, în conformitate cu legislația Uniunii sau cu legislația națională. Note Partea I: - Rubrica 1.12.: se atribuie un număr de înregistrare sau orice alt număr de identificare. Dacă nu este cazul, se introduce mențiunea „XXXX”. - Rubrica 1.13.: se indică datele unității de prelucrare a vînatului. - Rubrica 1.19.: se indică codul NC corespunzător dintr-o coduri 02031190, 02032190, 02089030, 02089060 și 02089098. - Rubrica 1.25.: certificarea pentru consumul uman depinde de rezultatul favorabil al inspecției oficiale la unitatea de prelucrare a vînatului. Partea II: Culoarea senzitivității a țesutului trebuie să fie diferită de culoarea țesutului imprimat.	II a. Numărul de referință al certificatului	II b. Număr local de referință
	Veterinar oficial sau inspector oficial Nume (cu majuscule): Unitate Veterinară Locală: Data: Ștampila	Titlu și calificare: Numărul L.V.U. descrie: Semnătura:	

Partea III: control	III.1. Data inspecției <input type="text"/>	III.2. Număr de referință al certificatului: <input type="text"/>
	III.3. Controlul documentelor: Standard UE: Nu ☐ Da ☐ Satisfăcător ☐ Neconformant ☐ Garanții suplimentare: Satisfăcător ☐ Neconformant ☐ Cerințe naționale: Satisfăcător ☐ Neconformant ☐	III.4. Controlul identității: Nu ☐ Da ☐ Satisfăcător ☐ Neconformant ☐
	III.5. Control fizic: Nu ☐ Totalul animalelor verificate Satisfăcător ☐ Neconformant ☐	III.6. Teste de laborator: Nu ☐ Da ☐ Date: Testat pentru: Rezultate: Alăptor ☐ În apăsare ☐ Satisfăcător ☐ Suspiciune ☐ Neconformant ☐
	III.7. Controlul banțierilor: Nu ☐ Da ☐ Satisfăcător ☐ Neconformant ☐	III.9. Încălcarea legislației de sănătate III.9.1. Certificat absent/ nevalabil ☐ III.9.2. Neconformitatea documentelor ☐ III.9.3. Țări nesortizate ☐ III.9.4. Regiuni / zone/ neaprobată ☐ III.9.5. Specii interzise ☐ III.9.6. Absența garanțiilor suplimentare ☐ III.9.7. Femei neaprobată ☐ III.9.8. Animale bolnave sau suspecte ☐ III.9.9. Teste neautorizate ☐ III.9.10. Absență sau identificare ilegală ☐ III.9.11. Cererile naționale nu sunt îndeplinite ☐ III.9.12. Adresa destinației invalidă ☐ III.9.13. Alții ☐
	III.8. Încălcarea regulilor de bunăstare: III.8.1. Autorizația de transport invalidă ☐ III.8.2. Neconformitate a mijloacelor de transport ☐ III.8.3. Densitatea stocului depășită ☐ Supraîncălzire III.8.4. Timpul de călătorie depășit ☐ III.8.5. Adăparea și hrănirea neîndeplinite ☐ III.8.6. Manipularea incorectă sau neglijentă a fișelor de animale ☐ [ro] III.8.7. Supplementary measures for the journeys of long duration ☐ III.8.8. Certificate of proficiency of the driver ☐ [ro] III.8.9. Data registered in the log book ☐ III.8.10. Alții ☐	III.10. Impactul transportului asupra animalelor Numărul animalelor moarte: Estimare: <input type="text"/> Numărul animalelor neconștientizate: Estimare: <input type="text"/> Numărul nașterilor sau avorturilor: <input type="text"/>
	III.11. Acțiune corectivă III.11.1. Păcări întreprinse ☐ III.11.2. Proceduri de transfer ☐ III.11.3. Carantină ☐ III.11.4. Etichetare ☐ III.11.5. Distrugerea carcasmelor / produselor ☐ III.11.6. Întoarcerea transportului ☐ III.11.7. Tranzitul produselor ☐ III.11.8.7. Utilizarea produselor pentru alte scopuri ☐ Identificare: <input type="text"/>	III.12. Urmasirea carantinei III.12.1. Estenare <input type="text"/> III.12.2. Eliberare <input type="text"/>
	III.13. Locul inspecției Unitate ☐ Fermă ☐ centru de colectare ☐ premisa comerțiantului ☐ instituție aprobată ☐ Centru de sprijin ☐ Port ☐ Aeroport ☐ Punct de ieșire ☐ pe drum ☐ Alții ☐	
	III.14. Veterinar oficial sau inspector oficial Unitate Veterinară Locală ☐ Numărul L.V.U. desemnat <input type="text"/> Nume (cu majuscule): <input type="text"/> Titlul și calificarea <input type="text"/> Data: <input type="text"/> Semnătura: <input type="text"/>	

Anexa nr. 4: Model de investigație epidemiologică în incidentele alimentare produse de consumul de vânat sălbatic

DSVSA județ.....

CSVSA.....

Nr......

Investigația epidemiologică în incidentele alimentare produse de consumul de vânat sălbatic

1. Date privind fondul de vânatoare de unde provine animalul, (nr. identificare crotalie vânat, nr. estimativ de animale sălbatice/fond vânatoare/specii) Date privind eventualul furnizor.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Data vânării animalului sălbatic suspect și sursa de aprovizionare cu acest vânat.

(numărul declarației-vânat sălbatic mare și numele vânătorului, dacă acesta este instruit și/sau calificat/certificat să faca/completeze declarația) .....

.....
.....
.....

3. Date privind existența măsurilor de biosecuritate minime în timpul partidelor de vânatoare referitoare la riscurile specifice ale cărnii proaspete de vânat.

.....
.....
.....
.....

4. Data introducerii cărnii de vânat în unitatea prelucrătoare.

.....

5. Date privind operatorul în unitatea căruia a fost depistat incidentul alimentar produs de consumul de carne provenită de la vânatul sălbatic (nume, adresa, nr. inregistrare/autorizare, nr. de crotalie, după caz etc. cantitate kg carne vânat sălbatic, etc).....

.....
.....

6. Prezența de rozătoare în centrul de colectare vânat sau în unitatea prelucrătoare de vânat, deratizări, contract deratizare, altele etc.

.....
.....
.....
.....
.....

7. Datele privind depozitarea vânatului în centrul de colectare.

.....
.....
.....
.....
.....

8. Date privind modul de circulație/fluxul de producție a vânatului sălbatic în unitatea prelucrătoare.

.....
.....
.....
.....
.....

9. Riscul de contact cu posibilia vectori în unitatea prelucrătoare.

.....
.....
.....
.....

10. Aprecierea estimativă a perioadei în care a fost posibilă contaminarea/infestarea vânatului sălbatic.

.....
.....
.....
.....
.....

11. Rezultate ale testelor de laborator (dacă sunt disponibile).

.....
.....
.....
.....

12. Date privind trasabilitatea înainte/înapoi a lotului de carne de vânat suspect de a produce crize alimentare (inclusiv lista de distribuție).

.....
.....
.....
.....
.....

13. Măsuri dispuse pentru carnea de vânat sălbatic de la data suspiciunii, la data confirmării riscului pentru consumul cărnii de vânat sălbatic.

.....
.....
.....

14. Concluzii și alte măsuri dispuse

.....

Întocmit

Medic veterinar oficial,

Anexa nr. 5: Formular de informare decizie

Formular de informare decizie dirijare carcase/părți de animale adecvate pentru consumul uman și produse de origine animală la unități autorizate/înregistrate, conform Regulamentului CE nr.1069/2009¹

(acest formular se completează cu majuscule)

Către DSVSA .....

Denumirea unității: .....

Adresă: Strada și nr. : .....

Cod poștal și localitate: .....

Telefon: .....

Fax : .....

E-mail: .....

Profil de activitate: .....

Număr de autorizare sanitara-veterinara: .....

conform prevederilor art.2(1) al Regulamentului CE nr.1069/2009 prin prezenta vă informez că SC.....

a ***decis numai din motive comerciale*** dirijarea următoarelor (a se bifa):

carcase/părți de animale sacrificate adecvate pentru consumul uman, conform legislației UE:.....(descrierea acestora) în cantitate de .....tone

produse de origine animală adecvate pentru consumul uman:.....(descrierea acestora) în cantitate de .....tone

la unități autorizate/înregistrate sanitar-veterinar conform prevederilor Regulamentului CE nr.1069/2009, acestea fiind clasificate ca subproduse de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman de categoria 3 conform prevederilor art.10, aliniatul (se va bifa):

a.

f, cu excepția produselor de origine animală care nu mai sunt destinate consumului uman din cauză unor probleme de fabricație sau defecte de ambalare sau a altor defecte din care nu poate apărea niciun risc pentru sănătatea publică sau animală.

Numele reprezentantului legal al unității: .....

Data.....

Semnătura și ștampila .....

¹ Acest formular nu este necesar pentru produsele de origine animală care nu mai sunt destinate consumului uman din cauza unor probleme de fabricație sau defecte de ambalare sau a altor defecte din care nu poate apărea niciun risc pentru sănătatea publică sau animală.

Anexa nr. 6: Certificat SNCU

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Nr. ....
POSTUL DE INSPECȚIE LA FRONTIERĂ.....
Direcția Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor ..... Data: .....
Circumscripția sanitar-veterinară ..... Ora: .....
Certificat sanitar-veterinar* pentru subprodusele de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman
(se utilizează și pentru materii obținute în urma procesării acestora)

1. Către unitatea/persoana .....
(se va preciza calitatea acesteia SC, AF, PFA, PF ....)
Adresa unității/fermei/exploatației .....
2. Subsemnatul (numele și prenumele medicului veterinar) .....
3.a) Următoarele subproduse de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman
(se vor specifica subprodusele).....
Cu următoarele numere de identificare
(numai pentru animalele identificate în sistem unic).....
3.b) stocate/depozitate
(se precizează locația/adresa punctului de lucru).....
3.c) Încadrare în categoria de subproduse origine animală ce nu sunt destinate consumului uman ..... (se va preciza categoria I, II sau III)
4. În conformitate cu prezentul certificat aveți obligația ca în termen de maxim 48 ore să asigurați transportul materiilor prevăzute la pct. 3 în conformitate cu prevederile legale referitoare la categoria acestora pentru a fi: (se va preciza modul de prelucrare).....
5. Modul de marcarea al subproduselor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman: (se va preciza modul de marcarea).....
Numele și prenumele medicului veterinar (parafă)
Semnătura medicului veterinar Ștampila
.....

* se va completa pentru un vehicul sau pentru un container în cazul transportului în containere.

Notă:

Pct. 1 de la certificat: Certificatul se adresează unității care generează acel SNCU/produs derivat precum și unităților SNCU care reexportează acel SNCU (ex: exploatații de animale, unități din industria alimentară, alte unități).

Pct. 2 de la certificat: Se completează de un medic veterinar oficial, medic veterinar de liberă practică împuternicit, medic veterinar independent (de liberă practică), cu excepția medicului veterinar angajat al unității căreia îi este adresat certificatul sanitar-veterinar (aceștia nu au dreptul de a emite acest certificat) !!

Pct. 4 de la certificat:

În conformitate cu prevederile art. 4, alin. (1) și (2) și art. 22 a Regulamentului CE nr. 1069/2009, din momentul în care sunt generate SNCU, **operatorul** care le deține are obligația de a asigura conformitatea cu toate prevederile acestui regulament, implicit de dirijare a SNCU la una sau mai multe din destinațiile legale care corespund categoriei de SNCU deținute, conform prevederilor art. 12, art. 13 și art. 14 a Regulamentului CE nr. 1069/2009 și derogările care se aplică SNCU (vezi Ordinul ANSVSA nr. 16/2010).

Face excepție de la aceste prevederi situația de gestionare a SNCU rezultate ca urmare a evoluției unor boli grave transmisibile oamenilor și animalelor sau a aplicării măsurilor de eradicare a acestor boli când Centrul Național/Local de Combatere a Bolilor decide destinația acestora.

Ex: o unitate de abatorizare din activitatea căreia rezultă SNCU cat 2 și 3 poate decide dirijarea SNCU la una din destinațiile menționate la art. 13 din Regulamentul CE nr. 1069/2009 (pentru SNCU cat. 2) și la art. 14 din Regulamentul CE nr. 1069/2009 (pentru SNCU cat. 3).

Ex: Medicul veterinar care emite certificatul sanitar-veterinar pentru SNCU nu are dreptul să intervină în decizia operatorului sau să îi dicteze acestuia să dirijeze SNCU de categoria 3 la „unități de incinerare autorizate sanitar-veterinar” atâta vreme cât regulamentul permite dirijarea acestora și la „unități de procesare cat. 3 autorizate sanitar-veterinar” sau „unități de biogaz”, etc (vezi art. 14).

Din motivele sus-menționate pct. 4 al certificatului se va completa cu **”eliminate și/sau utilizate la unități autorizate sanitar-veterinar, conform prevederilor Regulamentului CE nr. 1069/2009”** fără a se preciza modalitatea de eliminare/utilizare, aceasta fiind menționată de operator în documentul de mișcare.

Verificarea destinației SNCU se realizează în cadrul controalelor oficiale efectuate la unitățile respective.

Pct.5 de la certificat: Se aplică numai pentru SRM (culoare verde) conform art. 16, alin. 5 și 6 din Ordinul ANSVSA nr. 16/2010. Cu toate că certificatul se referă numai la marcarea SNCU, recomandăm și verificarea periodică a modului în care SNCU sunt separate pe categorii și modului în care sunt identificate containerele în care acestea sunt depozitate (vezi art. 16, alin. 3, 4 și 11).

Anexa nr. 7: document de mișcare SNCU

SECȚIUNEA 1. (Se completează de expeditor.)		Seria.....		Nr.		Data:		
Numele expeditorului/unitatea		.....						
Nr. autorizării/inregistrării expeditorului		.....						
Adresa expeditorului		.....						
Adresa punctului de lucru al expeditorului		.....						
Descrierea materialelor	Bov.	Ov. / c	Sui.	Eqv.	Păsări	Altele	Tone	Materii de categoria
	Cadavre/Carcase							I
	Piei / Pene							II
	Organe							III
	Oase							
	Altele							
Cantitatea totală de subproduse - tone -								Din care SRM(to)
Numele de identificare (numai pentru cadavre)		.....						
Nr. certificatului veterinar pentru transmiterea subproduselor animale ce nu sunt destinate consumului uman:		.....						
Destinația materialelor (în conformitate cu pct. 4 din certificat)		.....						
Numele și adresa unității.....		.....						
Numele persoanei care semnează pentru expeditor:		Semnatura și ștampila expeditorului						
SECȚIUNEA 2. (se completează de transportator)								
Numele transportatorului		.....						
Adresa transportatorului		.....						
Persoana de contact		Telefon			Fax			
Declarație: Materialul descris la secțiunea 1 a fost colectat de la expeditor și urmează a fi livrat la destinatar în conformitate cu prevederile Regulamentului CE 1774/2002								
Mijlocul de transport	Nr. înmatriculare	Autorizația de transport (nr. data):		Nr. declarației de curățare și dezinfectare a vehiculului/ containerului:				
.....	.....	.....		.....				
Numele persoanei care semnează pentru transportator (șoferul sau delegatul)		Semnătura (șoferului sau delegatului):						
SECȚIUNEA 3. (Se completează de destinatar/primitor.)								
Numele destinatarului		.....						
Nr. autorizării destinatarului		.....						
Adresa destinatarului		.....						
Adresa punctului de lucru al destinatarului		.....						
Subsemnatul confirm că materialul descris la secțiunea 1 a fost recepționat la unitatea menționată a destinatarului de la transportatorul prevăzut la secțiunea 2, în conformitate cu prevederile Regulamentului CE 1774/2002.								
Profilul de activitate al destinatarului: procesare: categoria 1 ☐ , categoria 2 ☐ , categoria 3 ☐ ; incinerare ☐ ; biogaz ☐ ; compostare ☐ ; depozitare intermediară: categoria 1 ☐ , categoria 2 ☐ , categoria 3 ☐ ; depozitare produse procesate: categoria 1 ☐ , categoria 2 ☐ , categoria 3 ☐ ; unitate tehnică ☐ ; unitate hrană animale de companie ☐ ; utilizator subproduse de origine animală: categoria 1 ☐ , categoria 2 ☐ , categoria 3 ☐ ; utilizator făină proteică ca ameliorator de sol: categoria 2 ☐ , categoria 3 ☐ ; rampa de gunoi (conform Directivei de Mediu nr. 1999/31) ☐ ; unitate de combustie a grasimilor ☐ ; co-incinerare ☐ ; unitate biodiesel ☐								
Numele persoanei care semnează pentru destinatar		.....			Semnătura și ștampila destinatarului:			